Af kanununda nüfus dairelerini alâkadar eden madde hakkında bir talimatname tamim edildi.

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri: Siirt Meb'usu MAHMUT

Çinin bir kısmında yeni b'r hükûmet ilân edildi. Yeni bir harp çıkmasının önüne geçilemiyeceği zannediliyor.

FİYATI 5 KURUŞTUR | 8 inci sene No. 2797 | ÇARŞAMBA | 22 TEŞRİNİSANİ 1933 | Tel: (Müdür: 24318, Yazı işleri müdürü: 24319. İdare ve Matbaa: 24310.

Beynelmilel anarşi

Silâhsızlanma konferansını inkıtadan kurtarmak için Cenevrede son bir teşebbüs yapılıyor: Fransa, İngiltere, Amerika ve İtalyanın murahhasları, konferans reisi M. Henderson'un reisliği altında toplanarak Almanyanın silâhsızlanma konferansından ve Milletler Cemiyetinden çekilmesile meydana gelen vaziyeti tetkik ettiler. Silâhsızlanma konferansının bürosu aym dokuzundanberi içtimada idi. Almanyanın iştiraki temin edilmedikçe, silâhsızlanma meselesinde varılacak her hangi bir kararın faydası olamıyacağı anlaşıldığından, büyük devletler arasında böyle bir içtimaa lüzum görülmüştür. Telgraf haberlerinin bildirdiğine göre, dört devlet mümessillerinin iştirakile yapılan bu içtimada bir karar verilememiştir. Henderson'un reisliği altında ve bu defa Sovyet Rusya ve Japonya murahhaslarının da iştirakile bir içtima yapılması kararlaştı. Ancak bu içtimadan müsbet bir netice çıkacağı çok şüphelidir.

Bir defa silâhsızlanma hedefine doğru hangi çerçeve içinde yürüneceği bile belli değildir. Fransa Milletler Cemiyeti kadrosunun dışına çıkmak istemiyor. Silâhsızlanma konferansı da Milletler Cemiyeti çerçevesi içine alındığından bu konferansın tabiî cereyanını takip etmesine taraftardır.

İtalyanların Milletler Cemiyetine itimatları yoktur. M. Mussolini yalnız silâhsızlanma meselesini değil, bütün dünya işlerini dörtler misakiyle halletmek istiyor.

Dörtler misakını ortaya sürünce, Amerika hakkile güceniyor. Çünkü Amerika bu misakın dışında kalmıştır. Bu vaziyette Amerikalılar silâhsızlanma işinin bir Avrupa işi olduğunu iddia ediyorlar. Esasen Amerikalılar filen konferanstan çekilmiş vaziyettedirler. Müzakerelerde Amerikayı temsil eden Mr. Norman Davis, memleketine avdet etmiştir.

İngilizlere gelince; hangi yoldan yürüneceği hakkında İngiltere hükûmetinin bir noktai nazarı olmadığı anlaşılıyor. İngiliz Başvekili Mr. Mac Donald, geçen gün Avam kamarasında söylediği bir nutukta Milletler Cemiyeti veya Dörtler Misakı yollarından yürünmezse, her halde «başka vasıtalar» aranacağını söylemiştir. Fakat bu «başka vasıtalar» ın ne olacağını tasrih etmemiştir.

Almanlar, uzaktan vaziyetin inkişafını seyrediyorlar. Almanya ile İngiltere ve Fransa arasındaki temas kesilmiş gibidir. Son intihabattan sonra vaziyetini takviye etmiş olan Alman hükûmeti, bu mesele etrafında tekrar teması temin etmek için ilk teklifin İngiltere ve Fransadan gelmesini bekliyor. İngiliz hükûmeti de ilk adımın Alman hükûmeti tarafından atılması lâzım geldiğini sarahatla ifade etmiştir.

Velhasıl büyükharptenberi, beynelmilel münasebetlerin bu derece karışık ve gergin bir safhaya girdiği görülmemiştir. Bu münasebetlerin tanzimi için büyük harpten sonra kurulan sistem ağır bir tazyik altında çökmüşe benziyor. Milletler Cemiyetinin nüfuzu kalmadı. Lokarno muahedesinin mâna ve şümulü şüpheye düştü. Kellogg misakından bahsedilmez oldu. Dörtler misakını imzalayan devletlerden biri, diğer devletlerle temasını bile kesmiş vaziyettedir. Bu anarşik vaziyet nasıl tasfiye edilecek?

Fransada kuvvetli bir zümre Almanyaya karşı harp yapılmasına taraftardır. Bunların iddiası şudur ki Almanya - Fransa münasebetlerinin aldığı cereyan, ergeç bir muharebeye müncer olacaktır. Binaenaleyh bu harbin sonra yapılmaktan ise, şimdi yapılması Fransanın işine elverir. Eğer Fransa şimdi harp yapmıyacak olursa, 1905 senesinde Almanya Fransa ile muharebe yapmadığı için sonra pişman olduğu gibi, Fransa da Almanya ile daha müşkül şartlar altında mücadele etmek mecburiyetinde kalarak şimdiki fırsatı kaybetmiş olacaktır. Filhakika 1905 senesinde Fransanın müttefiki olan Rusya Uzak Şarkta Japonya ile harpte iken, fırsattan istifade ederek Fransaya karşı harp ilân edilmesine taraftar olan Almanlar vardı. Şimdi de Almanlar iddia ediyorlar ki eğer 1905 senesindeki fırsatı kaçırmamış olsalardı, 1914 senesinde daha az müsait şartlar altında Fransa ile harp yapmazlar ve mağlûp ta olmazlardı. Almanlar 1905 harbine «tedafiî harp» ismini verdikleri gibi, şimdi de Fransızlar bugünkü şartlar altında yapılacak muharebeye «tedafiî harp» ismi veriyorlar.

Böyle bir harbe taraftar olmayanların ileri sürdükleri fikirler şudur ki son harp, gabilin de muharebeden mağlûp kadar zararlı çıktığını göstermiştir. Fransanın galibiyetten kazanacağı bir şey olmadığı gibi, Almanyanın da mağlûbiyetten kaybedeceği bir şey yoktur. Sonra bir harbi takip edecek umumî karışıklık içinde gerek Fransanın ve gerek Almanyanın devlet sistemleri yıkılarak bunların yerine komünizm kaim olabilir.

Harp ilânı suretile meselenin tasfiyesine doğru yürümek tehlikeli bir yol olduğuna ve bir itilâfa da varılamadığına göre, Almanyanın silâhlanmasına uzaktan seyirci kalmaktan başka yapılacak bir iş kalmıyor ki, devletler, kendi aralarında müzakere ile meşgul iken, Almanyanın da yaptığı budur.

Ahmet ŞÜKRÜ

Sanayi Siyasetimize Yeni Bir Hız Veriyoruz

Başvekil Hz. dün Ankaraya avdet etti; yeni bir sanayi hamlesine başlıyoruz

İsmet Pş. Hz. "Gördüklerimiz bizi çok teşvik eder, yeni tedbirler almıya sevkeder mahiyettedir.. „ diyor

Bütün köylü için millî bir elbise tipi kabul ediliyor; sanayii inkişafa sevk için sıkı tedbirler alınacak, hazır elbise fabrikası açılacak, yerli iplik tercih edilecek

Başvekil İsmet Pş. Hz.nin yeni hamlede sözleri...

Başvekil Hz. İktısat Vekili Celâl Bey ile birlikte Feshane fabrikasında ....

Başvekil İsmet Paşa Hazretleri dün akşam Ankaraya avdet buyurdular. İsmet Paşa refakatinde Tevfik Rüştü, İktısat vekili Celâl, Halk fırkası umumî kâtibi Recep Beyler bulunduğu halde 17,20 vapurile Haydarpaşaya geçmişlerdir. Bir müfreze polis Başvekili selâmlamıştır. Birçok zevat Paşa Hazretlerini teşyi için kendilerini bekliyordu. Bu meyanda vali Muhittin, Halk fırkası idare heyeti reisi Cevdet Kerim, Üniversite emini Neşet Ömer, beylerle Harp akademisi kumandanı Ali Fuat Paşa, şehrimizde bulunan mebuslar, malî ve iktısadi mahafile mensup zevat, Sovyet sefiri M. Suriç, Maarif vekâleti müşaviri Profesör Malche ve Üniversite profesörlerinden birçok zevat bulunuyordu. İsmet Paşa, teşyie gelenlerle ayrı ayrı görüşmüş ve hâtırlarını sormuştur. Bu meyanda M. Suriç ile bir müddet konuşulduğu gibi Profesör Malche e da iltifat etmiştir. M. Malche Başvekil Paşaya bu vesile ile arzı hürmet etmiş ve kendisine Üniversitenin ıslahı için olan müzaheretten ve matbuatın gösterdiği yardımlardan dolayı teşekkür etmiştir.

İsmet Paşa için Ankara treninin arkasına hususi bir vagon ilâve edilmişti. Tren saat 18 de umumun alkışları ve selâmetler temennisi aarsında hareket etmiştir.

Pş. Hz.nin dünkü tetkikleri ve yenidan alınacak tedbirler

Başvekil İsmet Paşa Hazretleri ve İktısat vekili Celâl Bey yapmakta oldukları iktısadî tetkikata dün de şehrimizde devam etmişlerdir.

Başvekil Hazretleri dünkü tetkiklerine dün sabah erkenden başlamışlardır.

İsmet Paşa hazretleri dün saat 9 da refakatlerinde İktısat vekili Celâl Beyle Sümer Bank umum müdürü Nurullah Esat Bey, İktısat vekâleti mütehassısları bulunduğu halde Bakırköye gitmişler ve Sümer Banka ait bez fabrikasını tetkik etmişlerdir. Başvekil paşaya burada fabrika müdürü Fazlı Bey tarafından izahat verilmiş ve fabrikanın eski kısmının görülmesinden sonra en modern bir şekilde yapılan fabrikanın yeni kısmı gezilmiştir.

İsmet Paşa hazretleri burada pamuklu mensucat sanayiimizin kudreti, hariçten gelen kumaşlarla rekabet derecesi hakkında uzun boylu malûmat almışlardır. Başvekil Paşa pamuklu mensucata memleketimizde olan ihtiyaç ve bu nevi kumaşlardan ithalâtın fazlalığına işaret ederek bu kısım sanayiin süratle genişlemesi için alınacak tedbir-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

İsmet Paşa Hazretleri Bakırköy bez fabrikasında

Tevfik Rüştü ve Recep Beyler Haydarpaşa istasyonunda

Tevfik Rüştü ve Recep Beyler dün geldiler

Balkan devletleri arasında bir dörtler misakı akti kuvvet bulmuştur

Belgrad'da dostluk misakının imzasından başka, M. Titulescu'nun teklifi ve emlâk meselesi görüşülecek

Atina ve oradan Belgrada gidecek olan Hariciye vekili Tevfik Rüştü Bey dün sabahki trenle Ankaradan şehrimize gelmiştir. Vekil Bey istasyonda Vali Muhittin Bey ile birçok zevat tarafından karşılanmış ve bir müfreze polis tarafından selâmlanmıştır. Tevfik Rüştü Beye Hariciye kâtibi umumîlik kalemi müdürü Mehmet Cevat Beyle kalemi mahsus müdürü Refik Amir Beyler refakat etmektedirler..

Vekil Bey hususî bir muş ile Tophane iskelesine çıkmış ve oradan doğruca Tokatliyan oteline gitmiştir. Tokatliyan otelinde oturmakta olan Başvekil İsmet Paşa Hazretleri Tevfik Rüştü Beyi kabul ederek uzun müddet kendisile görüşmüşlerdir..

Verilen habere göre, Tevfik Rüştü Beyin Atinayı ziyareti, Balkan meselelerini Türk - Yunan noktai nazarından bir defa daha gözden geçirmek içindir. Son zamanlarda Romanya Hariciye nazırı M. Titulescu'nun teşebbüsü üzerine Türkiye - Yunanistan - Yugoslavya - Romanya arasında bir dörtler misakı akdi fikri henüz tamamile ilerlemiş olmamakla beraber, dört Balkan devleti arasında bu fikir etrafında mükâlemeler vuku bulmakolduğu haber verilmektedir. Son zamanlarda Türkiye ile Yugoslavya arasında bir dostluk misakı akit ve imza edilmek üzere bulunması da, bu yoldaki mükâlemeleri kolaylaştırmıştır. Bu sebeple Tevfik Rüştü Beyin Atinayı ziyaretinde iki hükûmet arasında bu meselenin görüşüleceği muhakkak addedilmektedir.

Tevfik Rüştü Bey istasyonda Rus sefiri ile görüşüyor

Hariciye vekilimizin Atinadan sonra Belgradı ziyareti hem, evvelceden mukarrer olduğu üzere, Türk - Yugoslav dostluk misakını imza etmek, hem de bu vesile ile Balkan meselelerini gözden geçirerek akdi mevzuu bahis olan dörtler misakı etrafından Yugoslavya Hariciye nazırı ile teatii efkârda bulunmak içindir.

Yugoslavya ile halli lâzım gelen meselelerden biri de Türklere ait olan em

(Devamı 6 ıncı sahifede)

İktısat Vekili dün vapurcularla uzun uzun konuştu

Türk vapurcularından sonsuz bir çalışma, tam bir ahenk bekleniyor

İktısat Vekili Celâl B. vapurcular şirketinde

İktısat vekili Celâl Bey dün saat 16 da Türk vapurculuk şirketini ziyaret etmiştir. Celâl Bey, evvelâ şirketin İstanbul merkez acentesine uğramış, müteakiben şirkete gitmiş ve idare meclisi azası ve şirket erkânı tarafından istikbal edilmiştir.

Vekil Beyefendi, kapusunda Türk bayrağı ve şirketin alâmeti mahsusası olan ortası beyaz etrafı kırmızı bayraklarla süslenmi şolan şirket idare meclisi salonuna alınmış ve orada bir müddet hasbühalde bulunmuştur. Şirket idare meclisi reisi Sadık zade Ruşen Bey, şirketin teşekkülünü temin etmiş olmasından dolayı Celâl Beyefendiye arzı teşekkür etmiş ve Vekil Beyi şirketin hâmisi ve banisi olarak tanıdıklarını söylemiştir.

Celâl Beyefendi, teşekkürle mukabele etmiş ve kendilerinden kanunun çerçevesi dahilinde ticarî bir zihniyetle çok, pek çok çalışmalarını bekledik lerini beyan eylemiştir. Sadıkzade Ruşen Bey, çalışacaklarını vadederek şirketin bnudan sonraki mesaisinde maruz kalabileceği müşkülâtı yenmek için Vekil Beyefendinin muavenet ve himayesine güvendiklerini ilâve etmiştir. Celâl Beyefendi, müzaheret vaadinde bulunmuştur. Bundan sonra şirketin dahilî işleri görüşülmüş, Vekil Beyefendinin suallerine cevaben Ruşen Bey, şirketin teşkilâtının ikmal ve acentalarının tayin edilmiş bulundu-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Müsabakayı Kazananlar

[Avrupaya tahsile gidecek gençlerimizin isimleri 2 nci sahifemizdedir]

Balkan Birliği yolunda..

Hasan Beyin gazetemize beyanatı

Balkan konferansından avdet etmiş olan Türk heyet murahhasası reisi ve Trabzon mebusu Hasan B. dün Perapalas otelinde bize konferans hakkındaki intibaları na dair şu beyanatta bulunmuştur:

HASAN B.

— Balkan memleketleri arasında husule gelen itilâf ve ve münasebetlerden ve bu husustaki tecrübelerin verdiği neticelerden konferans muhiti çok memnun olmuştur. Samimî bir surette çalışılarak yapılacak ve yapılması hayırlı olacağı kanaati beslenen işlerin vücude geleceğine daha ziyade inanarak daha ümitli bir şekilde çalışmak, Selânik konferansının hususiyetini teşkil eder. Yunan hükûmetinden gördüğümüz misafirperverliğin ve bize karşı gösterilen hususî alâka ve muhabbetin ifadesi için söz söylemeği zait görüyorum. Çünkü gördüğümüz hüsnü kabul ve dostluk asarı, ifadelerin fevkindedir. Bunlara karşı şükran ve minnettarlık hislerimi ifadeye vesile bulduğumdan dolayı çok memnunum. Çok ümit ediyoruz ki konferans, şimdiye kadar kendi gayesine uygun olmak üzere intaç edip te hükûmetlere arzetmek imkânını bulduğu meseleler ve teklifler üzerinde hükûmetler de kendi aralarında bu mevzuları konuşmak, tetkik etmek lüzumunu hissedeceklerdir. Hükûmetlerin faaliyetlerile konferans mesaisi arasında bir tevazün hâsıl olmalıdır ki konferans, mesaisinin birer birer tatbik sahasına intikal ettiğini görerek, âtideki faaliyeti için daha ümitli olarak çalışabilsin."

Hariciye nazırları konferansı

Hasan Bey Balkan kofenransında,

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Cenevreden yeni bir şey çıkmıyacağı anlaşıldı

Yeni bir konferans mı toplanıyor?

İtalyada bir sulh konferansı halinde toplanılarak muahedeler görüşülecek

CENEVRE, 21. A. A. — Havas Ajansı bildiriyor : Siyasî mükâlemeler, bilfiil hitam bulmuştur. Sir John Simon, dün akşam Londraya hareket etmiştir. Umumî komisyon, 4 kânunuevvel yerine 15 kânunusani 1934 de toplanacaktır. Konferans divanı, çarşamba günü toplanacaktır. Teknik komitelerin mazbata muharrirleri, konferansta mümessilleri bulunan hükûmetler azasiyle bu suretle müşaverede bulunmak imkânını elde edeceklerdir. Cenevrede sarfedilmekte olan mesaiye müvazî olarak siyasî ihtilâfların hafifleştirilmesi ve hatta büsbütün ortadan kaldırılması için başvekâletler arasında mükâlemelerde bulunulacaktır.

Bu mükâlemelerin kâfi olmadığı görüldüğü takdirde hükûmetlerin mesul zimamdarları doğrudan doğruya mükâlemelerde bulunacaklardır. Şimdiki halde M. Boncour, iki netice elde etmiştir : birisi, konferansın atıl bir halde kalmaması, ikincisi de İngiliz hükûmetinin teklifi üzerine 14 teşrinisanide kabul edilmiş olan müzakere esaslarının tehir edilmemesi. Gerek bu hal ve gerek M. Henderson'a muhatapları tarafından müzakerata diplomasî yoluyle devam edileceği hakkında verilmiş olan teminat mümaileyhin istifasını hiç olmazsa muvakkaten bertaraf etmiştir. M. Boncour, ihtimal çarşamba akşamına kadar Cenevrede kalacaktır.

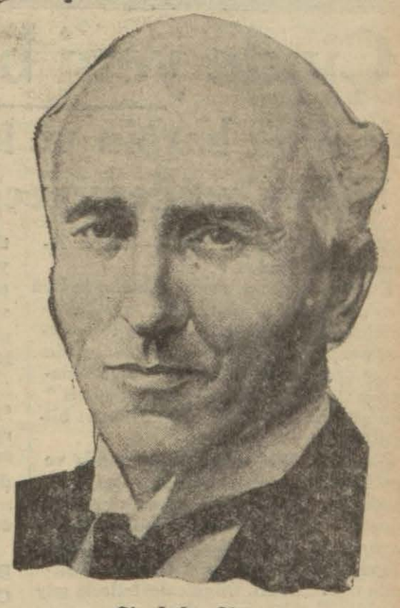

Sir John Simon

Komisyonlar da yerinde

CENEVRE, 21. A. A. — Anadolu Ajansının hususî muhabiri bildiriyor :

Silâhları azaltma konferansı bürosu tarafından ihdas edilen or-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Tarihî tefrika: 159

Yıldızdan Ordu Köşküne

Yazan : S. N. Her hakkı (Milliyet) indir.

Yusuf Izzettin Ef.nin boşboğazlığı

8

Devletin, memleketin sıkıntısı, Abdülâzizin umurunda değil! — Müstantik Fındıklılı Mehmet Efendi. — Hüseyin Avni Pş., ateş püskürüyor!— Dr. Kapilyon

Mitat Paşa, Hüseyin Avni Paşanın verdiği kâğıdı, eviriyor, çeviriyor, gözlerine inanmıyordu. Paşa, hayretlere düşmuştü. Abdülâzizin devlet idaresindeki lâübaliliği, mübalâtsızlığı akıl, havsala alır gibi değildi.

Devlet, ne halde, malî müzayaka ne derecelerde idi? Karadağ tarafları Bosna ve Hersek cihetleri, Rumeli vilâyetleri vekayii bütün şiddet ve fecaatile devam ediyordu. kumandanlar para, mühimmat, erzak istiyorlar ve bunlar bulunup yetiştirilemiyorken Padişah, biri-ni mühimsemiyor, solda sıfır görüyor, kendi neşis, keyfi için, hem de masarifi askeriye bütçesinden para çekmeği düşünüyordu. Buna, lânet etmemek elden gelir miydi?

Mitat Paşa, tezkereyi okuduktan sonra Hüseyin Avni Paşa:

— Nasıl? Bu adamla artık uyuşabilinir mi, efendim?

Diye sordu ve devri Azizi bankerlerinde Köçeoğlu marifetile yapılan istikraz akdi meselesine temas etti:

— Ne hacet, paşa biraderimiz! Bu istikrazdan, Hünkârın yüz bin altın rüşvet aldığını bizzat zatı seniyeniz tahkik ve isbat buyurdunuz ki adlî tarihimizde vükelânın mesuliyetine yegâne bir misaldir.

Filvaki öyle olmuştu. Mitat Paşa, o vakit Mahmut Nedim Paşayı Meclisi vükelâda istintaka çekmişti.

Fındıklılı Mehmet Efendi diye maruf olan adliye müstantiki, Mitat Paşaya bu istintakta muavenet etmişti. Mukadderatın yaman ve makûs şive ve cilvelerinden olarak çok sene sonra, ayni müstantik Fındıklılı Mehmet Efendi, Sultan Azizin hal'i ve katli isnadile tevkif ve muhakeme altına alınan Mitat Paşayı isticvaba memur olmuş ve Çadır köşkünde paşayı çok sıkıştırmıştı.

Miatt Paşanın yaptığı tahkik ve muhakeme netciesnde cürmü tebeyyün eden Mahmut Nedim Paşa, mezkûr yüzbin lira rüşvetin şahsen tazminine mahkûm olmuştu. Mahmut Nedim Paşa, Sultan Azizin, yüz bin lirayi sarahaten istediğine dair olan tahrirî iradesini inkâr etmek suretile kabahati yüklenmiş ve bilâhara bu hizmetinin mükâfatı olarak yüz bin altının tazmininden affi padişahîye mazhar olmuştu ki katmerli bir tarihî seyyiedir.

Hüseyin Avni Paşayı gittikçe hiddet bürüyor, yüzü al fese dönüyordu. Mitat Paşaya, âdeta dikdik bakıyordu. Kayserili Ahmet Paşaya hitaben:

— Birader! Siz de Damat Beyin getirdiği acayip haberleri ve tebdil eskisinin dediklerini hikâye buyurunuz da Paşa Hazretleri, Hünkârın ne oyunlar oynatmak istediğini ve koca Rüştünün Valide Sultanla görüşmeğe gideceğini bilmiş olsunlar!

Diyip baklayı ağzından çıkarıvermişti.

Bu lâkırdı, Mitat Paşanın üzerinde bir saike tesiri yapmıştı. İçinden:

— Eyvah! diyordu. Acaba Koca Rüştüye yazdığı mahremane tezkere ifşa edilmiş miydi? Hüseyin Avni Paşadan gizlj işler gördüğü meydana mı çıkıyordu?

Burada Kaptan Paşa, Mitat Paşanın imdadına yetişti! Kurnaz Kayserili oyun bozanlık yaptı ise de araboznalık yapmadı:

— Evet, dedi. Damat bendeleri, Koca Rüştünün Valide Sultanla görüşmeğe gideceğini işitmiş ve tebdil eskisi de Hünkârın Valide bağında Şehzade Abdülhamit Ef. ile Cemile Sultana, makamı valide Piristev kadın efendiye bir ziyafet çekmiş olduğunu ve daha evvelce Çerkes İbrahim Kaptan dahi Çekmece gölü av eğlencesinde, mahsus davetli bulundurulan Hamit Efendi ile Hünkârın mahremane vukubulan konuşmalarını reyülayn müşahedeye istinaden anlatmıştı. Ben, bunları hayırlı alâmet görmediğimden nakıl ve tezkar etmiştim.

Mitat Paşa, derhal Kayserili Ahmet Paşayı tasdik etti:

— Bendenizin de buyurulan rivayetlere benzer bir mesmuum vardır. Ziya Beyefendi, Dr. Kapilyondan işitmiş; Hünkâr, bir ay kadar evvel Ahrar fırkasından ve Mustafa Fazıl Paşadan ve kendi aleyhinde bulunan diğer zatlardan bahsettiği sırada: Bunlar, devleti aliye hesabına değil! (sarhoşun) ikbaline ve bu ikbalden kendi hesaplarına istifadeye mebni ortalığı karıştırıp dururlar. (Sultan Azizin, "Sarhoş" dediği, (Sultan Murattır) ibret, basiret, hayal, Çıngıraklı Tatar, Diyojen, Çaylak gibi gazeteler ile Mahmut Nedim hakkında, dolayısile saltanatımız aleyhinde yazdıkları herze, yemedikleri nane kalmıyor. Kibriya hakkı için, bazan o derece gazaplanıyordum ki cennetmekân babamın Yeniçeri eşkıyasına yaptığı gibi ateşler püskürüp hadlerini bildirmek, ocaklarını söndürüvermek kaygusuna düşüyorum! Diye esip savurmuş, Pertevniyal valide ile ikisi arasında geçen bu lâkırdıları Arzniyaz kalfadan naklen Dr. Kapilyon, Ziya Beye haber vermiş!.

(Arkası var)

Yarın:

Yusuf İzzettin Ef.nin boşboğazlığı

9

Mahmut Nedim Paşanın azli. — Yüz bin liralık rüşvet tahkikatı. — Sultan Aziz, şeriki cürmünü affediyor !

Çinde yeni bir hükûmet

Yeni bir harbin ve kan dökülmesinin önüne geçilemiyeceği zannediliyor

ŞHANGHAY, 21. A.A. — Röyter Ajansı muhabirinden :

Fsiçeudan gelen resmi haberlerde Foukien ayaletindeki âsilerin bu ayaletin istiklâlini ilân ettikleri. Şanghay'i Japonlara karşı müdafaa eden 19 uncu ordu kumandan ceneral Tsaintengkai'nin idaresi ve "ihtilâlci federal Çin hükûmeti " ismi altında bir hükûmet kurdukları bildiriliyor.

Bu âsiler 1932 ikinci kânununda ve şunatında Amoyda iki tabur bahriye silâh endaz efradının silâhlarını ellerinden almıştır. Ve Fuçoudaki telsiz telgraf istasyonlarını zabt etmişlerdir. Bunların programında Çin gümrük tarifeleri hakkında muhtariyeti. Büyük devletlerle gayri müsavi haklar ve şartlar esasına müstenit olarak yapılan muahedelerin kaldırılması, grev hakkında ve vicdan serbestliğinin tanınması, tarla, çiftlik ve madenlerin devlet inhisarı altına alınması, Japonlara karşı durulması maddeleri vardır.

Nankin ve Şanghay gazeteleri millî menfaatlar için zararlı olduğu mütalaasında bulunduklarş bu inkişaf tarzını teessufle karşılamakta Japonyanın bir müdahalesinde korkmaktadır.

Tokyodan gelen telgraflara göre Japon hariciye nazırı Fuçeudaki Japon ceneral konsolosunu yaptığı tebligatta ihtilâl hareketi Japonya aleyhinde bir mahiyete olmayacak ve bu ayaletteki Japon tabasının can ve malları tehlike karşısında kalmayacak olursa herhangi bir müdahalede bulunmağı düşünmediğini bildirmiştir.

HOUG-KOVG, 21. A.A. — Foukien eyaleti hududunda bir çok askerî kıtaları gelip gidişleri ihtilâl hareketini boğmak için şiddetli tedbirler almak istediğini bildiren Nankin ile bir harp çıkmasının önüne geçilmeyecek bir hal aldığını göstermektedir.

İhtilâl hareketinin merkezi Fsiuçeudir. Bu hareket ceneral Lichisen, M. Eugene Chen ve ceneral Tsaitinugkai tarafından idare edilmektedir.

Sovyetlerin Vaşhington sefiri

MOSKOVA, 21. A.A. — M. Troyanovski, Sovyet Rusyanın Vashington sefirliğine tayin edilmiştir. Amerika hükûmeti, bu baptaki istimzaca muvafakat cevabı vermiştir.

Mümaileyh son zamanlarda devlet iktisadi planları komisyonunun ikinci reisliğini ifa etmekte idi.

HARICI HABERLER

M. Litvinof ayın 25 inde dönüyor

Rusyaya dönmeden evvel Romaya da uğrayacak

ROMA, 21 (A.A.) — Alman malûmata göre şimdiki halde Amerikada bulunan M. Litvinof, 25 ikinci teşrinde Nevyorktan ayrılacak ve Rusyaya dönmeden evvel Romaya gelecektir.

BERLİN, 21 (A.A.) — Correspondance diplomatico politique gazetesi, Rus - Amerikan münasebatının yeniden iade edilmesi münasebetiyle yazmış olduğu bir makalede diyor ki:

"Almanyanın Rapollo'da yapmış olduğu teşebbüsten beri Rusyanın cihan iktısadiyatında lâyik olduğu mevkii işgal etmesi muhtelif devletler tarafından sıra ile arzu edilmiş ve bu hal devletler tarafından zaruri addedilmiştir.

Almanya, Rusyanın cihan siyasetinde mevki almasını alkışlar, çünkü beynelmilel münasebetlerin tabii seyrini alabilmesi için bu mütekaddim ve mühim bir şarttır. Rusya, kendisini Amerikaya tanıtmakla haricî siyasetinde mühim bir muvaffakıyet elde etmiştir.

Birleşik Amerika ile Sovyet Rusya arasındaki tabii siyasî münasebatın iadesi uzak şark vekayiinde de tesirini gösterecektir. Maamafih bütün bunlar, Japonyanın hattı hareketine bağlıdır."

TOKİO, 21 (A.A.) — Rengo Ajansından: Sovyet sefiri Yurenev Yoldaş ile Amerika sefiri M. Grev, biribirlerini ziyaret etmişler, bu suretle mensup oldukları devletlerin tesisi münasebet ettikerini kaydetmişerdir.

İspanyol intihabı

Bazı yerlerde yeniden intihap yapılacak

MADRİD , 21. A.A. — Dahiliye nazırı, intihap edilecek aza miktarı yarıybalığ olmıyan eyaletlerde ikinci defa olarak intihap yapılacağını bildirmektedir. Nazırlar meclisi gece yeni baştan toplanmıştır. Halk arasında asabiyet hüküm sürmektedir.

MADRİT, 21. A. A. — Madrit şehrinde intihabat tekrar yapılacaktır. Hiçbir namzet, alınması lâzım olan yüzde 40 nisbetinde rey alamamıştır.

BERLİN, 21. A. A. — Ispanya intihabatının kısmi neticelerin[illegible]en matbuat, sağların muvaffakiyetinden memnuniyetle bahsetmekte ve "Marksizmin ağır bir mağlubiyete" uğradığını vaz maktadır.

Uzak Şarktâ yeni bir hâdise

TOKYO, 21 (A.A.) — Nankin hükûmetinin eski münakalât nazırının bugün Fonkien'in istiklâlini ilân edeceği hakkında resmî haber alır almaz, hariciye nezaretinin salâhiyettar bir şahsiyeti Japon hükûmetinin bu hareket temayüllerinin maksadı açıkça ne olduğu meydana çıkana kadar vaziyetin inkişafını yakından takip edeceğini bildirmiştir.

Sunyatsen'nin dul zevcesi, Fontcheou'da örfî idare ilân etmiştir.

Japonya, Formose adası karşısında bulunan Foukien vilâyetindeki vaziyetin inkişafı ile hususî surette alâkadardır.

1895 senesinde yapılan Çin - Japon muahedesi mucibince Fonkien vilâyetinin gayri kabili temlik oluşunun teyit edildiği malûmdur.

Şiddetli bir zelzele

LONDRA, 21 (A.A.) — 23,28 de şehirde bir zelzele hissedilmiştir. Zelzele Karadeniz veya Hazerdenizi civarında olmuş ve söylendiğine nazaran bütün dünyada hissedilmiştir.

Bir japon diplomatına suikast

TOKYO, 21 (A.A.) — Sabık Japon başvekili ve Londra deniz konferansına iştirak etmiş olan Japon heyetinin reisi Baron Wakatsukiye karşı bu sabah bir suikast yapılmıştır. Baron bu suikasttan kurtulmuştur. Mütearrız ile şeriki cürmü tevkif edilmiştir.

Suikast, Londra deniz muahedesinin ahkâmını Japonyaya müsait bulmıyan bir müfrit tarafından yapılmış olduğu zannedilmektedir.

28 tayyarenin Afrikada uçuşu

PARİS, 21 (A.A.) — Dün saat 16 da Dakardan hareket eden Wuillemin filosu saat 17,30 de Saint - Lois'ye vasıl olmuştur. 28 tayyarenin hepsi uçmakta devam ediyorlar.

Yangın davasında daha 50 şahit var

BERLİN, 21 (A.A.) — Reichstag yangını muhakemesi için daha 50 kadar şahit dinlenecektir. Mahkemeye perşembe günü Leipzigte devam edilecektir.

Şubattan evvel bir karar verilebileceği şüphelidir.

Einstein'in emlâki müsadere edilecek

BERLİN, 21 (A.A.) — Resmî gazetede neşredilen bir emirnamede Einstein ile zevcesine ait bütün emval ve emlâkin müsaderesi bildirilmektedir.

Avam kamarasının 3 üncü devresi

Hiç beklenilmeyen garip bir hadise oldu

LONDRA, 21. A. A. — Parlementonun üçüncü içtima devresi bu sabah Kral tarafından mutad merasimle açılmıştır.

Kralın Buckingham sarayından parlamento namına gitmesi esnasında teşekkul eden alayın önünde kralın baş seyisi bulunmakta idi, ondan sonra kralın ve kraliçenin bindikleri yaldızlı arabanın iki tarafında suvari muhafızlar ilerilemekte idi. Kral müşir üniformasını giymişti. Kraliçenin omuzlarında kakum derisinden mamul bir manto bulunuyordu. Arabanın arkasından yine suvarı muhafızlar ve kralın askeri maiyetine mensup zabitler ileriliyordu.

Buckingham sarayından parlamento binasına kadar uzanan yolun iki tarafında muhafızlar sıralanmıştı.

Kral ve kraliçe halkın alkışları arasında lortlar kamarası önüne geliр gelmez suvari topçu alayi efradı tarafından kırk beş pare top atıldı.

Kral lortlar kamarası binasının diş dehlizine girince içtima salonundaki lortlar ile zevceleri ve bunlardan sonra gelen avam kamarası azası, tribünlerde bulunan diplomatlar ayağa kalkarak kral ve kraliçenin salona girmesini beklediler.

Biraz sonra kral başında tâcı ve sırtında resmi üniforması olduğu halde kraliçe ile birlikte içtima salonuna girdi.

Kral tahtına oturmadan evvel, her açılış resminde söylemesi mutat olan "Lortlarım, rica ederim oturunuz", cümlesini söyleyinceye kadar parlamento azası ayakta durdular.

Kral nutkunu bitirerek içtima salonundan çıkacağı sırada heycan uyandırıcı bir hadise oldu. Kral salondan ayrılacağı zamana kadar hiç kimsenin sesini çıkarmamasını ve gürültü etmemesini emreden teşrifat kaideleri hilafına olarak avam kamarasındaki amele fırkası meb'uslarından Mac Govern ayağa kalktı ve krala doğru donerek yüksek sesle şu sözleri söyledi :

" Ya işsizlerin geçinme vasıtaları hakkındaki tahsisat, işsizlere verilen yardım parasında yapılacağı söylenen tenzilât işi ne olacak?„

Bu sözlerden sonra Mac Governon Lortların kakum derisinden yapılmış veya ergovan rengindeki mantoları, zevcelerinin takındıkları mücevherler, zabitlerin ve diplomatların [illegible] ları içinde göz kamaştırıcı parıltılar içinde pırıl pırıl yanan salona dikkatli dikkatli bakarak şu sözleri ilâve etti. " Bir çok kimseler açlıktan ölüp dururken bu ne utanılacak bir hal değil mi ? "

Bu sözler biraz gülünç bir sükûtla karşılandı. Ve mukabelesiz kaldı.

Meb'usun sözleri bitinceye kadar oldukları yerde duran kral ve kraliçe saraylarına donmek için salondan dışarı çıktılar. Lortlar, da içtimalarını saat 15 e bıraktılar. Avam kamarası azası ise kendi müzakere salonlarına gittiler.

Kralın nutkuna her iki meclisçe verilecek cevabın müzakeresine saat 15 te başlanacaktır.

Kral ve silâhsızlanma konferansı

LONDRA, 21. A. A. — Kral bugün mutat merasimle parlâmentonun yeni içtima devresini açmıştır.

Kral, ecnebi devletlerle mevcut olan dostane münasebetleri kaydettikten sonra şöyle demiştir :

" Beynelmilel meselelerde hükûmetimin başlıca gayesi, elinde bulunan bütün vesaitle cihan sulhunu temin ve muhafaza etmektir. Hükûmetim, gözü önünde bu gaye olduğu halde, diğer hükûemtlerle teşriki mesaiye devam edecek herkes tarafından kabul edilecek tesviye sureti eled etmek için silâhları bırakma sahasında karışık meselelerin memnuniyete şayan bir şekilde halline çalışacaktır. Hükûmetim, silâhları bırakma konferansının uzayip gitmiş olan mesaisinden müsmir neticeler beklemektedir. Hükûmetim, müşterek icraat ile milletler cemiyeti vasıtasiyle ve bütün devletler ve milletler arasındaki eyi münasebetleri takviyeye matuf bütün vasıtalarla beynelmilel teşriki mesaiyi teşçi etmeğe azimetmiştir.

Cubada yeni isyan mı?

LA HAVANE, 21 (A.A.) — Mühim zararlara sebep olan bir bomba patlamıştır. 8/11 isyanına methaldar olmakla maznun 1.017 siyasî esir, Cabanas kalesinde hapsedilmiştir. Bütün siyasî esirlerin miktarı 3,000 tahmin ediliyor.

Otomobile bineceği esnada talebe direktuvarı azasından Orlando Alonsoya meçhul kimseler ateş etmişlerdir.

Gizli bir radyo istasyonundan söylenen bir nutukta halkın sokaklara dökülerek başladığı haber verilen isyan hareketine iştirak etmesi bildirilmiştir.

Bütün şehirde silâh sesleri vardır. Askeri memurlar Columbia kampı civarında oturanlara evlerini tahliye etmelerini bildirmişlerdir.

Zelzele

FRANKRORT - SUR - MAIN, 21 (A.A.) — Volf ajansından:

Fronkfort rasathanesi dün gece saatlerce süren bir zelzele kaydetmiştir. Bu sarsıntıların merkezi muhitinin 4,800 kilometre uzakta olduğu zannedilmektedir.

Amerikanın Viyana sefirini tehdit

VİYANA, 21 (A.A.) — Yahudi aleyhtarlığına karşı söz söylemiş olduğu bir konferanstan sonra Viyanadaki Amerika sefiri M. Earle, 100 kadar tehdit mektubu almıştır. Bunlardan bir çoğu kendisini ölümle tehdit etmektedir.

Polis, mektupların sahiplerini aramaktadır.

SON DAKİKA

Tahsil için Avrupaya gidecek gençlerimiz

Müsabakayı kazanan lise mezunları arasında genç kızlarımız da vardır

ANKARA, 21 (Telefonla) — Maarif Vekâleti namına Avrupada tahsil etmek üzere müsabakaya giren lise mezunlarından kazananlar şunlardır: Kiyaziyeden; Hüseyin Mahmut (Galatasaray), Ali Riza Hamdi (Kabataş), Osman H. Ahmet (İstanbul erkek), Meziyet Riza (İzmir Kız) Sadun Kâmil (Galatasaray), Berki Hâmit (Darüşşafaka) Hasan Memiş (Konya).

Riyaziye tedris usulü tahsili için ; Ali Naci Osman (Trabzon) fizik ve kimya için Ali Haydar H. Avni (İzmir erkek) Nevhif Necmullah (İzmir erkek), Gani Halil (İzmir erkek) Rasim Mustafa (İzmir erkek), Süreyya A. Lûtfi (Kayseri) Sermet Halil (Adana), Mehmet Sait H. Yahya (Pertevniyal) efendiler.

Fizik ve Kimya tedris usulü için: Muzaffer Mustafa (İzmir kız), ulûmu tabiiye için Salâhattin Hüseyin (Kastamonu), Baha Asım (İzmir erkek) Saadet Ferhat (İzmir kız) M. Asaf Ali Riza (İzmir erkek), Bedia Erşet (Erenköy) Ömer Fevzi Ali (Bursa) Suavi Dursun (Sivas), Recai Şevket (Kabataş) hanım ve efendiler.

Antrepoloji için: Muzaffer Süleyman (İzmir erkek),

İlim tarihi için: Abidin Abdürrahman (Ankara).

Kütüphanecilik için: Fikret Halit (Kabataş)

DİĞER ŞUBELER

Bunlardan maada Ziraat vekâleti hesabına imtihanı kazananlar: Toprak bilgisi için: Reşat Ferhat (Adana), Su mühendisliği için Ali Bekir (Konya)

Harita umum müdürlüğü namına kaaznanlar şunlardır: Odüs için Numan Mehmet (Kabataş) Litoğrafya: Fethi H. Şakir (İstanbul)

HANIMLAR

Sanat mektepleri için Avrupada kadın meslekleri tahsil etmek üzere musabaka imtihanını kazananlar şunlardır:

Biçki dikiş (Melahat Cemal) Selçuk Hatun kız sanat mektebinden, Nezahat Mehmet Ali Bursa Necati kız sanat mektebinden, Moda ve çiçek için Umran Fehmi , Ankara İsmetpaşa kız enstitüsünden, Leman Bekir Ankara İsmet Paşa kız enstitüsünden. Mesleki resim tahsili için: Saniye M. Recai Bursa Necati Bey kız sanat mektebinden, Nimet Kıza (Üsküdar), ev idaresi için Saime Saffet Yılmaz (Bursa Necati Bey) Mücedaet Asaf (İsmetpaşa Kız enstitüsünden) Leman Abdülkadir Üsküdar kız saanat mektebinden, hanımlar.

Çocuk bakımı için: Hatice Kamber Bursa sanat mektebinden, Zekiye Mehmet Ali (Üsküdar kız sanat mektebinden)

Çamaşır tahsili için; Cemile Sadık (Selçuk Hatun) Süheyla Kâmil (Üsküdar) hanımlar.

Beyaz iş ve şekiller nakış: Şerife Nafiz (Üsküdar)

Sanat tahsili için: Erkek sanat mekteplerinden kazananlar şunlardır:

Marangozluk için: Salâhattin M. Avni (İstanbul) Adil Halit (Bursa) Mehmet Ali (İzmir)

Demircilik tahsili için: Akif Abdüllah (Ankara) Mürsel Mehmet (Aydın)

Dökümcülük için: Hasan Süleyman (İzmir), Muzaffer Suat, Hakkı (Bursa) efendiler.

Ziraat Vekili Ankaraya döndü

ANKARA, 21 (A.A.) — Ziraat Vekili Muhlis Bey Kastamonu ve Sinop vilâyetlerindeki orman mıntakalariyle tesisatını ve bu vilâyetlerin ziraî vaziyeti hakkındaki tetkikatını ikmal ederek dün gece şehrimize avdet etmişlerdir.

Dahiliye Vekili Fırkada izahat verdi

ANKARA, 21 (A.A.) C. H. F. meclisi grupu idare heyetinden: C. H. Fırkası grupu öğleden sonra reis vekili Tekirdağı mebusu Cemil Beyin reisliği altında toplanarak Dahiliye vekilinin verdiği izahat dinlenmiş ve celseye nihayet verilmiştir.

Devrekte kar, Trabzonda sağnak!

DEVREK, 21 (Milliyet) — İlk kar Devreğe yağdı. Geredede beş santimi geçti. Kar devam ediyor .

TRABZON, 21 (A.A.) — Bu gece sabaha karşı sağnak halinde bir saat süren yağmur yağdı. Hasar yoktur. Düne kadar şehrimizde tatlı bir sonbahar havası vardı. Bu sabahtan beri hava çok soğudu. Bir kış manzarası gösteriyor, yağmur devam ediyor.

İneboluda şiddetli soğuklar ve kar

İNEBOLU, 21 (A.A.) — İki gün evvel kara ve denizde başlıyan fırtına ve soğuklar şiddetle devam etmektedir. Kazabanın her tarafına kar yağmaktadır. Denizde nakliyat durmuş, yüzlerce yolcu iskelede ve binlerce parça ihracat emteası depolarda yığılıp kalmıştırf.

KAYSERİ, 21 (A.A.) — Güzel giden havalar birden bire bozulmuş bugün kısa bir yağmuru mütea kıp sürekli vağmurlar yağmaya başlamıştır.

M. Kalenin'in Amerikalılara hitabesi

MOSKOVA, 21. A. A. — M. Kalenin tarafından Amerika milletine hitabesi Moskova saatiyle saat 18 de telsizle bihitabe neşrolunmuştur hitabede ezcümle şöyle denilmektedir :

Sovyet Rusyanın şehir ve köyleri halkı geçen 16 sene zarfında bütün dünyaya muazzam mesai misalleri göstermişler ve kısa bir müddet zarfında geri kalmış bir ziraat mıntakası olan memleketimizi bir senayi memleketi haline getirmişlerdir. Bu sebepten dolayi teknik memleketi haline getirmişlerdir. Bu sebepten dolayı teknik memleketi olan Amerikaya karşı şiddetli bir alâka ve büyük bir dikkat göstermektedirler. Memleketlerimiz arasında geniş mikyasta münasebetler bulunmasına mani olan bütün sün'i engellerin ortadan kalkmış olmasının yalnız iki tarafın menfaatlerine hadim olmakla kalmıyarak beşeriyetin iktisadî ve harsî eserine ve cihan sulhunun tarsini davasına da hadim olacağına kaniim. Bu münasebetle hisetmekte olduğumuz sevince, beşeriyetin terakkisi ve milletler arasında sulhun teessüs davası kendileri için aziz bir gaye olan bütün insanların iştirak edeceklerine kaniim.

Romada yeni bir enstitü

ROMA, 21 (A.A.) — Hapisaneden çıkmış olan mahkûmların hallerini ıslah için Romada tesis edilmiş olan enstitü M. Mussolini tarafından açılmıştır.

Deroulede'in heykelini kıranlar

PARİS, 21 (A.A.) — Pariste Deroulede'in heykelini kıran iki kişi 6 ay ve bir sene hapse mahkûm edilmişlerdir.

Vagner şenlikleri

BERLİN, 21 (A.A.) — Richar Wagner için Bayreuth'de yapılacak şenlikler 1934 senesi temmuzunun 22 sinden ağustosun 23 üne kadar devam edecektir.

Goering hasta

BERLİN, 21 (A.A.) — M. Goering, çeensinden ve dişlerinden rahatsızdır. Bir kaç gün istirahat edecektir.

Tırpan

Yeni devlet adamları

Bu hafta Zonguldak kömür ocaklarında çalışan amele iki devlet adamını yanı başlarında gördüler.

İsmet Paşa ve Celâl Bey maden ocaklarını ve amele hayatını yakından gördüler ve amele ile uzun uzadıya görüştüler.

Yeni devlet adamları idare ettikleri memleketin hayatını böyle hal ka karışarak ve çalışan unsurların mesaisini yakmdan takip ederek muvaffak olmak usulünü kabul etmişlerdir.

Değil devlet umuru, hattâ küçük bir müessesenin işleri bile şeflerin bizzat kontrolu altında yürümediği takdirde azamî randımanını veremez. Bir idare şefi masasının başında aldığı raporlara göre hükümler ve emirler verebilir. Fakat ikinci ve üçüncü vasıtalarla elde ettiği kanaatler,bizzat kendi müşahedesinin verdiği hükümler gibi müspet olamaz.

Haritayı önüne açarak kıt'aları düşmana karşı tahrik eden bir kumandan arazi vaziyetini, mesafe hesaplarını toprak üstünde tespit etmediği takdirde varacağı neticeden emin olamaz.

93 muharebesini Yıldız sarayından idare edenler devletin başına ağır bir bozgundan başka yıllarca süren bir inkıraz getirmişlerdir.

Giride karadan asker göndermeğe kalkan eski zaman vezirleri bu cehaletleri ve görgüsüzlükleri yüzünden memlekete ne düşmanlar sokmuşlardır.

Bugünün devlet adamları için buna imkân yoktur. Milletin mukadderatını omuzlarına alanlar binnefis kendileri duydukları mes'uliti o kadar yüksek bir imanla kabul etmişlerdir ki en buhranlı ve hummalı anlarda olduğu gibi en sakin devirlerde dahi masa başı idaresinin kâfi gelmediğini takdir ederek memleketi sık sık dolaşmayı kendilerine vazife bilmişlerdir.

İnönünde askerin başında, sulh masasında diplomatların başında ve nihayet çalışma ve yürüme devrinde işçinin, amelenin ve bütün faal teşkilâtın başında görünen yeni devlet adamları için muvaffak olmamak imkânı yoktur. Devletçi ve halkçı hükûmetin şefleri devletin işini halkın içinde görmekle en büyük ıslahat heyetlerinin asırlarca kemküm edip kâğıt üzerine geçirebildikleri ileri heraketlerini bir günde hakikat haline getirebiliyorlar.

Büyük Şef te büyük inkılâbı böyle yapmıştır. Onu bir gün Kastamonide gördük.. Şapka davasını halletti. Bir gün İsanbulda gördük, Arap harfi davasına tırpan attı Bir gün İzmirde gördük medreselerin cehenneme ve cehalete açılan kapılarını kapadı. Büyük Şeften başlıyarak vekillere kadar kabul edilen bu çalışma sistemi küçük teşkilâtımız için de bir örnek olmalıdır.Her âmir bilmelidir ki artık masa başı idareciliği iflâs etmiştir. Kâğıt, dosya, havale ve rapor devri kapanmıştır. İş, işin içinde yürür.

Burhan CAHİT

BORSA

(İş Bankasından alınan cetvelidir)

21 Teşrinisani 1933

Akşam Fiatları

İstikrazlar		Tahvilât	
İstikrazı dahili	96,50	Elektrik	—.—
1933 İstikrazı	97,50	Tramvay	—.—
Şark D. yolları	2,35	Tünel	—.—
D. Muvahhide	52,25	Rıhtım	17,75
Gümrükler	7,80	Anadolu I	44,40
Sayd mahi	6	„ II	46,15
Bağdat	9,25	Mümessil	51.20
T. askeriye	9,50		

ESHAM

İş Bankası Nama	9,55	Telefon	11.75
„ „ Hamiline	9,70	Bomonti	18,60
„ „ Müessis	1[illegible]	Terkos	2[illegible],5
Tramvay	46.50	Çimento	11.90
Anadolu Hisse	26,60	İttihat dey.	17,70
Şir. Hayriye	15	Şark dey..	1.—
Reji	3.50	Balya	1.85
		Şark m. ecza	2,85

ÇEK FİATLARI

Paris	12.06	Prağ	15.88
Londra	689	Viyana	4.30.25
Nüvork	78	Madrit	5.65,50
Milano	8,97,35	Berlin	1,97,75
Brüksel	3,388,75	Belgrat	34.65
Atina	82,69	Zloti	4,21
Cenevre	243.75	Peşte	3,75
Amsterdam	1,17,14	Bükreş	79.69
Sofya	65,40.50	Moskova	1083.25

NUKUT (Satış)

	Kuruş		Kuruş
20 f. Fransız	167	1 Şille. Av.	24.50
1 İsterlin	689	1 Pezeta	16
1 Dolar	128	1 Mark	49
20 Liret	223	1 Zeloti	24.—
20 f. Belçika	117	20 Ley	0.23
20 Drahmi	24	20 Dinar	46.—
20 İ. İsviçre	818	1 Çernoviç	—.—
20 Leva	25.—	1 Altın	9.32
21 Kur. Çek.	118	1 Mecidiye	0,34
1 Florin	83	Banknot	2.33

ŞEHİR HABERLERİ

Ekonomi

Yunan heyeti

Pazar günü Atinadan hareket ediyor

Türk - Yunan ticaret mukavelesini yenilemek üzere müzakerelere girişecek olan Yunan murahhas heyeti pazar günü Ankaraya hareket edecektir..

Millî İktısat nazırı M. Pesmezoğlu 15 kânunuevvelde Ankaraya gidecektir.

İsviçreye kürk ithalâtı

İsviçre hükûmeti, hariçten maada kürk ithalâtını da tahdit etmiştir.

İngiliz piyasasında İzmir üzümleri

Londra ticaret müntesilimizden gelen bir rapora göre, Kaliforniyada Tomsun denilen çekirdeksiz üzümlerin bu sene az yetiştiği bildirilmiştir. Tomson üzümlerine faik evsafta bulunan İzmir üzümlerinin bu suretle İngiliz piyasasında daha ziyade sürümü temin edilecektir.

Fındık piyasası

Son günlerde fındık piyasasında tenezzül görülmektedir. Gelecek ay zarfında fiyatların yükseleceği ümit edilmektedir.

Yumurtacılar birliği

Yumurtacıların bir birlik teşkil edebilmeleri için Ticaert odası tavassut ve gayret etmektedir.

Nurullah Esat Bey

Sümer Bank umum müdürü Nurullah Esat Bey, bankanın yapacağı muhtelif işler için birkaç gün daha şehrimizde kalacaktır.

Sisam fiatları

Sisam fiyatları son zamanlarda 12 kuruşa kadar yükselmiştir.

Moskova Ticaret Müzesinde Ege mahsulleri

Moskovada tesis edilmekte olan ticaret müzesine Ege mıntakası mahsullerinden nümuneler istenmiştir. İzmir Ticaret odası nefis mahsullerimizin nümunelerini bu müzeye göndermek üzere hazırlamaktadır.

Afyon fiatları

İnhisar idaresinin afyon fiyatlarını yükselttiğini yazmıştık. Bunun hariç borsalarda da tesiri görülmeğe başlamış, afyonun kilosu 97 franga kadar yükselmiştir.

Paris borsasında

PARİS, 21, (A.A.) — Paris borsasında saat 11,45 te kambiyo fiyatları şu idi:

Dolar 15,48 Fransız frangı.
İngiliz lirası 83.05 Fransız frangı

Muafiyet listeleri

Yerli fabrikaların bu seneki muafiyet listeleri İktısat vekâletince hazırlanmıştır. Yalnız birkaç fabrikanın vaziyetinin yeniden tetkiki icap etmiş ve vekâlet fen müşaviri Nafiz B. bu fabrikalarda tetkikat için şehrimize gelmiştir. Birkaç güne kadar Ankaraya dönecek ve liste son şeklini alarak tebliğ edilecektir.

Amerikan Ekspres Bankası

Amerikan ekspres bankasının memurlarını azaltmış ve faaliyetini tahdit etmiş olduğu ve şehrimizde yalnız seyyahin bürosunu bırakmağa karar verdiği yazılmıştı. Banka idaresi, bu sefer de bankacılık şubesinin de, seyyahin bürosunun da faaliyetini tatile karar vermiştir. Adapazarı Ticaret bankası, Amerikan Ekspres Bankasının Dördüncü Vakıf hanındaki merkezine nakledilecektir.. Amerikan Ekspres Bankasının küçük bir bürosu, mezkûr dairede bir müddet kalarak işlerin tasfiyesine çalışacaktır.

Feshane fabrikasında kooperatif

Feshane fabrikasında iyi bir düşünce ile bir amele kooperatifi teşkil edilmektedir. Kooperatif ameleye ucuzca yemek verebileceği gibi tesis edeceği bir bakkal dükkânı ile bütün muhtelif ihtiyaçlarını ucuzca temin edebilmeye yol açacaktır. Kooperatif 10 kuruşla bir ameleye iki kap yemek ve ekmek verecektir.

Bakırköy Doğumevinin yardımları

Himayeietfal Cemiyeti Bakırköy şubesi tarafından geçen sene açılmış olan doğumevi o civarın mühim ihtiyaçlarına mukabele etmektedir.

Bu doğumevi bir sene içinde 95 kadını kurtarmıştır.

Doğumevinin bugünden itibaren kalorifer tesisatı da yapılacaktır. su ihtiyacını nazarı itibara alan ve Kartaltepede oturan Mehmet Ali Beyin pederi doğumevinin bahçesinde bir kuyu açtırmıştır.

Gene bu civarda hayır sevenlerden Haznedar çiftliği sahiplerinden Hüseyin Bey de doğumevinin arka tarafına küçük çocuklar bakımevi yaptırmağa karar vermiş ve bütün malzemesini getirtmiş ve yakında inşaata başlanacaktır.

Anbarlı köyünde üç gündenberi doğurmak için çırpınan bir kadın doğumevine getirilmiş ve derhal alınan tedabir sayesinde kadıncağız kurtarılmış-

Mahkemelerde

Mevkuf komser

Tahkikata Beşinci Müstantiklik devam ediyor

Serkomiser Mucip Bey dün tevkif edilerek adliyeye getirilmiş ve tevkifhaneye sevkedilmiştir. Serbest bırakılan randevucu kadınlar serbest bırakılma kararlarına itiraz vâki olmamıştır. Tahkikata beşinci müstantiklik tarafından devam edilmektedir.

Bir serseri

Yersiz, yurtsuz güruhundan ve serseri takımından Ahmet oğlu Mehmet dün zabıtaca yakalanarak adliyeye teslim edilmiştir. Derhal birinci ceza mahkemesi huzuruna çıkarılan Ahmet oğlu Mehmedin serseriliği tahakkuk etmiş ve bir ay hapsine karar verilmiştir.

Didar Hanımı döven polis

Dolapdere mevkiinde Didar Hanımı döverek burnunu kırdığı için tevkif edilen polis Lûtfi Efendi tevkif kararına itiraz etmiş ve ağır ceza mahkemesine müracaatla tahliye talebinde bulunmuştur.

Rakı yapan kadın

Tophanede Bostanbaşındaki apartımanında rakı imal ettiği ve sattığı iddiasile yakalanan ve mevkufen muhakemeleri yapılmakta olan Madam Katinanın muhakemesine dün de devam edilmiştir. Dünkü muhakemede Madam Katinanın müdafaa şahitleri dinlenmiş, bunlar rakımı eve emaneten bırakıldığma şahitlik etmişlerdir. Müddeiumumî bu şahitlerin ifadesini iltifata şayan görmemiş ve Madam Katinanın cezalandırılmasını istemiştir. İnhisar vekili de buna iştirak etmiş, hakkı şahsî olarak ta 48,5 lira para cezasına hükmedilmesini istemiştir. Muhakeme müdafaa avukatlarının müdafaalarını yapmaları için cumartesi gününe talik edilmiştir.

Hakaret davası

İktısadî hafta gazetesi aleyhine Ünyon sigorta kumpanyası tarafından açılan hakaret davasının rüyetine bugün üçüncü ceza mahkemesinde devam edilecektir.

Soğuk arttı

Odun kömür fiatı ne alemde?

Havalar artık soğumağa başladı. Dün hararet derecesi (4) e kadar düştü. En fazla sıcaklık (8) derece idi. Aldığımız malûmata göre, düşük hararet daha bir kaç gün devam edecektir.

Kar yağmak ihtimali mevcut değildir.

Havaların soğuması üzerine herkes kışlık paltolarını giymeğe başlamıştır. Odun, kömür fiatlerinde fazla bir yükseklik yoktur. Kömür mahalle aralarında perakende olarak okkası 6 — 7 kuruşa, odun ise 3 kuruşa satılmaktadır. Odun toptan çekisi 300 — 350 kuruş arasındadır.

Polisle

İki üfürükçü

Evlerinde saf kadınlara büyü yapıyorlardı

Zabıta iki üfürükçü kadın yakalamıştır.. Hayriye ve Şükran ismindeki bu kadınların evlerinde bazı safdillere büyü yaptıkları işitilmiş ve bu bir cürmü meşhutla tesbit edilmiştir. Bu araştırmalarda Hayriye Hanımın hastalara ilâç verdiği ve Şükran Hanımın da diplomasız ebelik yaptığı görülmüştür. İki kadın adliyeey teslim edilmiştir.

İki sabıkalı

Beyazıt Bakırcılarda sabıkalı Neşet anlaşılmıyan bir sebepten dolayı gene sabıkalılardan Bursalı Agop oğlu Manok tarafından bıçakla yaralanmıştır. Neşet hastaneye kaldırılmış, Agop yakalanmıştır.

Çarpân otobüs

Fenerde Karabaş mahallesinde Dibek caddesinden geçmekte ola Selânikli Emine Hanıma şoför Mustafanın idaresindeki 3266 numaralı otobüs çarparak ayağından yaralanmasma sebebiyet vermiş, kadın Haseki hastahanesine kaldırılmıştır.

İncir hırsızı

Fenerden geçmekte olan İncir yüklü bir arabadan bir torba incir çalmağa muvaffak olan sabıkalı Halil oğlu Ferit yaaklanmıştır.

Merkez memurları arasında tayinler

Merkez memurlukları arasında bazı tebeddülât olmuştur. Münhal bulunan Beyoğlu merkez memurluğuna Beşiktaş merkez memuru Sami Bey, Beşiktaş merkez memurluğuna Kadıköy merkez memuru Naci Bey, Kadıköy merkez memurluğuna Sarıyer merkez memuru Eşref Bey, Sarıyer merkez memurluğuna Adalar merkez memuru Naci Bey naklen tayin edilmişlerdir.

Belediyede

Kadıköy tramvayı

İstikraz işlerine başlandı, hat nereye kadar uzayacak

Üsküdar tramvay hattının Kadıköyüne kadar temdidi için umumî meclisin karar vermesi üzerine, inşaat için lâzımgelen malzemenin kredi ile alınmasına dair muamele Alman grupu ile başlamıştır. İnşaata mayısta başlanması mukarrerdir. Önümüzdeki teşrinievvelde Üsküdar tramvayları Kadıköy, Moda, Fenerbahçeye kadar işleyecektir.

Zehirlenecek köpekler

Son zamanlarda şehirde dolaşan köpeklere sık sık tesadüf edilmektedir. Belediye başı boş dolaşan köpeklerin itlâfı için şubelere şiddetli tamimler göndermiştir. Köpekler tabanca ile itlâf edilmiyecek, zehirlemek için kullanılan hususi ilâçlardan istifade edilecektir.

Niçin müsabakaya girmiyor

İstanbul plânını yapmpak üzere Avrupadan davet edilen mütehassıslardan profesör Pröstün gelmeyeceğini yazmıştık. Öğrendiğimize göre bunun sebebi şudur: İstanbul plânını yapmak üzere müsabakaya girecek mütehassıslardan biri M. Lâmberdir. M. Lâmber Pariste, profesör Pröstün muavinidir. Profesör Pröst, muavininin müsabakaya girdiğini duyunca, İstanbul plânı müsabakasına girmekten sarfınazar etmiştir.

Şehir meclisi içtimaı

İstanbul umumî meclisi bugün toplnaacaktır. Yarın son içtima aktedilecek ve meclis tatil olacaktır.. Fakat henüz ikmal edilmiyen bazı müstacel işler olduğundan Meclisin bir hafta daha temdidi muhakkak addedilmektedir.

Vilâyette

Takas maddeleri

Heyet ithalâtı vize için işine devam edecek

14975 numaralı kararname mucibince vilâyette vali muavini Ali Rıza Beyin riyaşetinde teşekkül eden takas heyeti kararnamenin takasa tâbi olarak ihracını kabul ettiği muayyen maddelere ait ihraç işini 20 Teşrinisani pazartesi günü (evvelki gün) bitirmiştir. Heyet bundan sonra ihracata mukabil verdiği şahadetnamelerle yapılacak ithalâtı vize etmek üezre işine devam edecektir. Bu işte şahadetnamenin ita tarihinden itibaren haiz bulunduğu altı aylık mühlete göre daha altı ay devam etmesi lâzım gelirse de kontenjan harici ithalât yapacak takas şahadetname sahıplerinin bu müddeti tamamen beklemiyerek haklarını daha evvel kullanacakları bugüne kadar geçmiş olan emsalden anlaşılmaktadır. Yalnız 14975 numaralı kararnamenin ikinci maddesinde yazılı madenlerin takas hakkı bir sene müddetle muteber olduğundan bu maddede yazılı madenlerin ihracat için müracaat vâki olunca komisyon muamelesini yapacaktır.

Romanyalı muhacirler bugün geliyor

Romanyadan gelecek Türk muhacirlerini almak üzere Köstenceye gitmiş olan Samsun vapuru dün hareket etmiştir. Bugün limanımıza gelecektir. Muhacirler Kavak tahaffuzhanesine çıkarılarak sıhhî muayene ve aşıları yapılacaktır. Bunlar Şarkta iskân olunacaktır.

Telefon şirketinin itirazı

Fazla telefon ücretlerinin halka iadesi için Şûrayı Devlet bir karar vermiş ve bu karar şirkete tebliğ edilmişti. Öğrendiğimize göre şirket bu karara itiraz etmiş ve itirazını vekâlete ve Şûrayı Devlete bildirmiştir.

Fırka kongreleri

Cümhuriyet Halk Fırkası kongreleri kânunuevvel birinden itibaren başlamaktadır. Bir kânunuevvelde ocak kongreleri başlayacak ve bir ay sürecektir.

Kânunusani başında da nahiye ve kaza kongreleri yapılacaktır. Vilâyet kongreleri iki senede bir aktedildiği için bu sene yapılmıyacaktır.

Köylüyü koruma faaliyetleri

Bakırköyde sıtma mücadele ve sağlık koruma cemiyeti tarafından kaza dahilindeki köylerde sıtmalı köylüler resmi ve serbest doktorlar tarafından birer birer muayene ve bunların ihtiyaçları, mayişetleri ve iskân halleri kontrol edilmektedir.

Geçen sene alınan tedbirlerin bu sene iyi bir semere verdiği anlaşılmıştır. Köylülerin evlerinin önündeki gübreler kaldırılarak tarlalara döktürülmüş ve icap eden evlere helâlar yaptırılmış, bazı bilhassa sivri sineklerin faaliyette bulundukları su birikintileri de kurutulmuş ve köylülere sağlık bilgileri öğretilmiştir.

Her doktor köylerde gördüğü noksanları bir raporla komite riyasetine bildirmektedir.

Maarifte

Yeni asistanlar

Üniversitede bir müsabaka imtihanı açılacak

Üniversite fakültelerine yeniden alınacak asistanlar için her fakültede müsabaka imtihanı açılacaktır. Hukuk fakültesi Roma hukuku döçentliğine tayin edilen Şemsi Talip Bey vekâleten hukuk felsefesi döçentliğine de tayin edilmiştir. Yarın Üniversite idare heyeti rektörü Neşet Ömer Beyin riyasetinde toplanarak dahilî talimatnamelerin intacına çalışacaktır. Üniversitenin muvakkat idare ve kadrosunun müddeti 3 seneye iblâğ edildiği için Üniversite teşkilât kanunu proje o vakte kadar ikmal edilmiş olacaktır. Öğrendiğimize göre bu projenin ihzarını vekâlet profesör M. Malche'e havale etmiştir.

Fuat Beyin vaziyeti

İstanbul Maarif müdürlüğü teşkilâtına yeniden iki muavin ilâve edilmişti. Muavinlerden biri olan Fuat Beyin maaşını İstanbul kadastrosundan almak üzere Ankarada Maarif vekâletinde bir şube müdürlüğünde çalışması takarrür etmiştir.

Üniversitede konferanslar

Tıp fakültesi profesörlerinden Dr. Vichs dün akşam saat 15 te Tıp fakültesi konferans salonunda şebkiyei dekolmanın modern tedavisi mevzulu bir konferans vermiştir. Konferansta Üniversite hocaları, talebeler, hariçten daha birçok zevat hazır bulunmuştur. Konferanslar serisine devam edilecektir.

Gazi Hz.nin gençliğe iltifatları

Üniversitenin açılışı münasebetile Millî Türk Talebe Birliği Reisicümhur hazretlerine bir tazimat telgrafı çekmişti.

Gazi Hazretleri bu telgrafa dün cevap lûtfetmişlerdir. Bu telgrafı aşağıya yazıyoruz:

Reisicümhur Gazi Hz. lerine

Dehanızın sonsuz gözgüsünden doğan yeni esaslar dahilinde kurduğunuz İstanbul Üniversitesinin ilk yıl açımını bugün bütün bir gençlik sonsuz heyecan ve tezahürlerile kutluladı. Arkadaşlarım candan doğan minnet ve şükran hislerini ulaştırmamı bendenize verdiler. Arzederim efendim.

Millî Türk Talebe Birliği reisi
ZEKİ

Reisicümhur Hazretlerinin cevapları şudur:

Zeki Bey
Millî Türk Talebe Birliği reisi

İstanbul Üniversitesinin açılması münasebetile talebenin bildirilen güzel duygularından çok mütehassis oldum. Çalışma ve bilgi sahasında en yüksek merhalelere ermenizi diler ve beklerim.

Gazi M. Kemal

Karadenizde fırtına azaldı

Karadenizde hüküm süren şiddetli fırtına hafiflemiştir. Dün vapurlar gidip gelmişlerdir.

Liman idaresinden, fırtınada deniz kazası olmadığı haber verilmektedir.

Tevfik Hadi Bey gitti

Bir kaç gündenberi emniyet müdüriyetinde meşgul olmakta olan Emniyet İşleri Umum müdürü Tevfik Hadi Bey evvelki gün Ankaraya hareket etmiştir.

Hakkı takdir meselesi

Türk vapurculuk şirketi idare meclisi, takdiri kıymet komisyonunun istediği 25 bin lira hakkı takdir meselesini tetkik etmiştir.

Vapurlara hakem tarafından ikinci defa kıymet konulmuş olduğundan bu paranın verilmesi kanunen zarurî olup olmadığı noktası üzerinde tevkif edilmiş, bu cihetin tetkiki hukuk müşavirliğine tevdi olunmuştur.

Şirket mehafilinde bu hususta şöyle düşünülüyor:

— Takdiri kıymet komisyonuna bir para vermek lâzım gelse bile, evvelâ 25 bin lira çoktur, sonra komisyon, şirket haricinde kalan vapurların takdiri kıymeti için de şirketten hakkı takdir istemektedir. Bunu veremeyiz.

Kenan Bey gitti

Kastamonu Emniyet müdürlüğüne tayin edilen beşinci şube müdürü Kenan Bey dün yeni memuriyetine hareket etmiştir. Kenan Bey dün vilâyet erkânına veda eylemiştir.

Kenan Bey kıymetli ve kendisini sevdirmiş bir zabıta âmiridir. Kendisine yeni memuriyetinde de muvaffakıyet temenni ederiz.

Kitap hırsızlığı

kitapçı Semih Lûtfi Beyin Beyazıttaki deposundan çalınan kitaplar hakkında zabıtaca dün de tahkikata devam edilmiştir.

Zabıta memurlarının refakatinde bir kaç kitapçı olduğu halde evvelce mühürlenmiş olan Freyet ve Niyazi Efendilerin Beyazıtta ve Ankara caddesindeki dükkânlarında arama yapılmış her iki dükkânda da birer miktar kitap bulunmuştur.

Ve yeniden mühim bazı ip uçları meydana çıkarılmıştır

FELEK

Otomobil plâkaları!

Eski mantığın hükmettiği zamanlarda bir kaide vardı: Mecburiyet meccâniyeti yani bedavalığı icap eder, derlerdi. Hattâ buna misal olarak ilk tahsili gösterirlerdi. İlk tahsil mecburî olduğu içidnir ki; bedavadır. Denirdi... Şimdi iş böyle değil.. Nice kararlar var ki; hem tatbikı mecburîdir, hem de tatbik edenden bunun için para alınır.. Bunun en garip misalini size otomobil plâkalarında gösterebiliriz. Vakıa benim otomobilim yok amma olanlarla görüşürken bu işteki aykırılık değil adamın gözüne batmak, âdeta boğazına sarılıyor..

Biliyorsunuz ki; bugünlerde otomobillerin numara plâkalarını belediye değiştiriyor.. Bunun sebebini çoğumuz bilmeyiz. Merak edip öğrenenler bana söyledilerdi, mevsuktur, inanın! Bakınız plâka değiştirilmesinin sebepleri ne imiş:

1 — Bir kere plâkalar, dört senedenberi eskimiş... Onun için yenileyorlar. (Aman ev numaraları akıllarına gelmesin! Galiba onlar da dört sene oldu. Hem bu nasıl plâka böyle? Yağlı boya olsaydı en aşağı on sene giderdi.)

2 — Piyasadaki otomobiller eskiyerek azalmış... Plâkaları münhal kalmış, sui istimal oluyormuş...

3 — Birçok otomobil sahiplerinin belediyeye borcu varmış. Plâka değiştirmek bahanesile bu paralar tahsil edilecekmiş. (Rivayete nazaran en kuvvetli sebep bu)

Bu sebepler belki belediyeyi yeni plâka yaptırmağa icbar edebilir. Lâkin; plâkalar eskimemiş, otomobili sapsağlam ve belediyeye hiç borcu olmayan namuslu bir adamı yeni plâka almaya hangi hak ve hangi mantık icbar edebilir?. Soralım.

Diyorlar ki;

— İki plâka 200 kuruş ediyor. Veriversin!..

Halk hizmetlerine memur müessese lerin çekinmeleri lâzımgelen en mu - zır zihniyet işte budur. Bence zarar, bu paranın mikdarında değil açtığı çığırdadır. Memurlar, böyle kendi işlerini kolaylaştırmak için halka külfetler tahmiline alışırlarsa sonra önüne güç geçilir... Acaba belediye:

— Hangi otomobil çalışıyor, hangisi haraptır?.

— Hangi plâkalar eskimiş ve yenilenmeye mühtaçtır?.

— Ve kimin borcu vardır?.

Bunu plâka değiştirmeden öğrenemez ve işini plâkasız yapamaz mı? Yapar, yapar amma biraz uğraşmak lâzımdır.

Havalar

Ve nihayet sanıyorum ki; artık yaza veda etmenin zamanı geldi. Eğer bu veda merasimini paltoları giyip, kaşkolları boynumuza dolayıp, ayağımıza lâstikleri geçirerek biz yapmazsak, kış bizi ya nezle, ya romatizmamızı tahrik ederek kendisi yapacak.

Deniliyor ki, dün hararet derecesi yediye kadar inmiş.. Şehir dışarısında daha az olsa gerek.. Havaların soğuması şüphesiz cümlemizi müteessir eder. Yalnız, oduncular, kömürcüler, sobacılar, kürkçüler, muşambacı ve lâstikçiler... (Sinemacıları da unutma yalım) bu mevsimin âşıkı ve duacısıdırlar... Ne yapalım onlar da sevinecekler... Gene tramvaylarda, her notadan bir sürü öksürük.. Sokaklarda her çeşitten çamur ve çepel, ve saçaklarda sarı suyu akan soba boruları... (Henüz baca tutuşması mevsimi olmadığından şimdilik ondan bahse hacet yok)..

Size biraz felsefe yapalım:

— Kışa tahammül etmesini bilmeyenler, yaza müstahak olamazlar.. (Fena değil, ha?!)

— Kışın soğuğu ne ise hayatın elemi odur.. (Pek parlak düşmedi!)

— Kış kapıdan baktırır, kazma kürek yaktırır (varsa..)

Ve saire... Gene evlerde soba borusu kalabalıklaşacak.. Gene kalöriferli yerlerde muhakkak ya çok sıcak ve ya çok soğuk olacak... Gene İstanbulun seması kurşuni renge boyanacak.. Ve gene akşama doğru kargalar, Babıâli damlarının üstünde uçuşacaklar..

Biz gene ayni yolları tepeceğiz, ayni sözleri söyliyecek ve ayni fikirleri güdeceğiz... Yalnız biraz daha üşüyeceğiz.. Yollar eskiyecek, fikirler eskiyecek, biz eskiyeceğiz. Lâkin kış hep o kıştır. O eskimez.. Keşki kış olaydın.. Hiç olmazsa oduncular, kömürcüler, sobacılar, kürkçüler ve sinemacıları sevindirirdim!.

FELEK

Ankarada ihrak fırını

ANKARA, 21 — Ankara ziraat enstitüsunda bir ihrak fırını inşasına başlanmıştır. Fırın için beş bin lira sarfedilecektir. Fırında hayvan leşleri yakılacaktır.

Ebeler Birliği teşkil edildi

Ebeler birliği namile bir, birlik teşkil edilmiştir. Cemiyetin küşat resmi 23 Teşrinisani yarınki perşembe günü saat on altı buçukta Halkevi merkezinde yapılacaktır.

Küçük haberler

* *Zahire borsasında* — Ticaret ve zahire borsası idare meclisi dün haftalık toplantısını yapmpış ve yeni bütçe üzerinde görüşmüştür.

İçtimaî bilgiler

KULTUR NEDIR?

I

Milletler arasında müşterek bir surette kullanılan bu kelime 1908 senesindenberi dilimize birbiri ardınca girmeğe başlıyan sözlerden birisidir. Bu kelimenin mânâsını halka kolayca anlatabilmek üzere türkçe bir karşılığını bulmak için kalem sahiplerimizin epeyce yorulduklarını hatırlıyorum. Bir çok araştırmalardan ve birini beğenmeyip yerine diğer bir kelimeyi aldıktan sonra nihayet "hars,, lûgati üzerinde az çok bir ittifak hasıl olmuştu. Çünkü Şemsettin Sami Beyin kamûsunda kültür lûgatine şu mânâlar verilmişti: Toprağın işlenmesi, ziraat, haraset, felâhat — terbiye, yetiştirme — mecazen ulûm ve fünuna olunan hizmet ,tahsil ilh. Demek ki mütercimler bu kelimelerden en uygunu olarak haraset lafzını beğenmişler, ve onun daha hafif olarak hars kelimesini kullanmışlar. Fakat bence terbiye kelimesini beğenselerdi daha iyi edeceklerdi. Fihakika "hars" kelimesi maksadı eda edebilecek midi? Bu nokta biraz daha düşünülmeğe lâyıktı. Zira hars kelimesinin arapça bir sürü mânâsı vardır. Birincisi alış veriş ederek mal toplamak mânâsına geliyor. İkincisi dört karı alma manâsına geliyor; üçüncüsü tarlaya tohum ekmek, ve toprağı sürmek demektir. Bunlardan başka bir şeyi anlayıp bilmeğe çabalamağa Araplar hars diyorlar. Bu mânâlardan kültür kelimesine en muvafık olarak hars kelimesinin üçüncü mânâsı olduğuna hükmedilmiş olacak ki mütercimlerimiz hars üzerinde tevakkuf etmişler. Halbuki kültür kelimesine daha uygun olan edep kelimesi idi. (Hattâ edep, zenginin zenginliğini süsler ve fakirin fakirliğini örter) mealindeki arapça bir meseli Fransız edipleri şöyle tercüme etmişlerdi:

La Culture de l'esprit embellit l'opulence du rich,et voile la misere du pauvre.

Bunun gibi (edep en hayırlı mirastır) mealindeki meseli de şöyle tercüme ederler:

La culture de l'esprit est le meilleur héritage.

Zannediyorum ki mütercimlerimiz insanın zihnini bir tarlaya benzeterek oraya bilgi tohumlarını ekmek kastolunduğuna hükmederek kültür mukabilinde bu hars kelimesini kullanmışlardı. Ancak kültür haddizatında malûmattan, maariften, bilgiden başka bir şey di. Binaenaleyh hars kelimesi kültürün anlatmak istediği mânâyı hakkile eda etmiyordu. Öyle olunca, başka bir kelime bulmak lâzımdı. Fakat bu külfetlere meğerse hiç lüzum yokmuş! Zira Allah razı olsun Dil Encümeni bu kültür kelimesinin dilimize hiç bir suretle yabancı bir lûgat olmadığını Buharalı Süleyman Efendinin lûgat kitabından istişhad ile ispat edince hepimizi büyük bir sıkıntıdan kurtardı. Bundan sonra biz de bu kültür kelimesini rahatça kullanabiliriz. Bu küçük mukaddemeden sonra kültürün ne olduğunu tetkike geçiyorum.

Evvelâ haber vermek lâzımdır ki kültür başka, malûmat başkadır. Bir insan bir çok şeyler bilir de kültürden mahrum olur. Zira kültür denildiği vakit malûmatın kemmiyeti değil keyfiyeti kastolunur. Filhakika kültür kelimesi aklın meziyetine, muhakeme ve ihtisasın ciyadetine delâlet eder. Bu meziyetler insanın efal ve etvarından belli olur. Şu halde kültür mefhumu bir nevi aklî ziyadeliktir ki insan için pek lâzımdır.

Filozoflardan Taine diyor ki insanın gördüğü şeylerin zihindeki suretleri birer müspet fikir haline ancak kültür sayesinde geçebilir. Filozofun bu ifadesi cidden kıymetlidir.

Kültür sahibi bir insan her ne yaparsa yapsın, o yaptığı ve işlediği işin daha iyisini, daha güzelini yapabilecek bir istidadı muhafaza eder. Medeniyet dünyasında gördüğümüz büyük terakkiler ve yenilikler hep kültür sayesinde vukua geliyor. Zira amele veya ustada böyle bir kültür olmasa, işledikleri işleri hep evvelce ustalarından gördükleri gibi yapmakta devam edip giderlerdi, bu halde ilimde veya sanatte hiç bir terakki ve yenilik husule gelemezdi. Hülâsa insanı çalışmalarında otomatik bir makine halinden çıkaran kuvvet fikrî terbiye yani kültürdür. Binaenaleyh bilgiler kuru bilgi halinden çıkarılarak tanzim ve tensik edilmelidir ki beklenilen kültür temin edilebilmiş olsun. Bazı timarhanelerde öyle delilere tesadüf edilmiştir ki hekim her hastanın timarhaneye ne zaman girip ne zaman çıktığını onlardan sorar öğrenir, bunlar orada geçen şeyleri en ehemmiyetsiz olanlarını bile bilirler, fakat gene delidirler. Çünkü zihinlerinde matlup olan intizam yoktur.

Şu halde hakikî bir kültür içinden bilgiyi, sabır ve teenni ile toplanmış ilmî malzemeyi makul bir şekilde tensip ve tertip etmek elzemdir. Fakat bilgiyi böyle tensik endişesile bir sistemi, bir nazariyeyi inatla müdafaa gayreti biribirinden başka şeylerdir. Kültür sahibi olan bir insan öyle bir nazariyeye saplanıp kalmış veherkese kendi nazariyesini kabul ettirmek için çalışan adam gibi dar düşünceli olmaz.

Hamlet gibi bilir ki kendi felsfesinden yeryüzünde ve gök üstünde daha çok şeyler vardır. Kültürlü insanın görüş üfkundaki genişlik onun aklı hürriyetini kurtarır. Vakıa binlerce nüfuz onu çekmek isterse de, hiç birisi icbar etmez. Terbiye, şayet dikkat edilmezse çocuğu esareti altına almak tehlikesini gösterir, zira çocukta mukavemet için şahsi kudret yoktur, o yalnız gözü önündeki nümuneleri görür. Fakat kültür sahibi insanın o kadar çok üstadı var ki hiç birinin mağlûbu ve esiri olmaz. Binaenaleyh her meseleyi onu ifade eden üstadın hükmüne göre kabul etmiyerek kendi de muhakeme eder, işte hürriyet budur. Beşerî faaliyetin kâşif sıfatı budur. Hayvanların da bilgileri var, hem öyle bilgiler ki bizi hayrete düşürür. Meselâ sphex denilen böcekler züriyetlerini yaşatmak için muhtaç oldukları avları kötürüm olarak elegeçirmek için öyle hareket ederler ki bizim en mahir cerrahlarımız bile o ameliyatı yapamazlar; arının gösterdiği mühendislik mehareti ne kadar yüksektir. Bu misalleri çoğaltmak pek mümkündür. Fakat hayvanların bu faaliyetlerinden hürriyet olmadığı için terakkiye müsait değildir. Tabiat kendilerine ne öğretmişse orada durmağa mahkûmdürler.

Kültür sahibi insanların faaliyeti ise durmaksızın terakki halindedir.

Ordinariüs
Mehmet Ali AYNİ

KULAK MISAFIRI

Dünyaya metelik vermeyen adam

Önümüze ilk çıkan otomobili durduktan sonra bana, işaret etti:

— İstanbula gideceksen gel!

Sirkecide inerken dikkat ettim şoföre para vermedi:

— Ne o.. Dedim, yoksa hususî otomobil mi aldın?

— Hayır..

—Taksi parasını vermedin de onun için sordum!

Azametle başını kaldırdı:

— Ben otomobile para vermem.

Yazıhanesine gelmiştik. Kapının önünde bekliyen odacısına :

— Koş, bize iki komple çay söyle! Emrini verdi. Çayları içtik, pastaları, reçelleri yedik. Garson boş tepsiyi alıp götürürken keseye davranacak mı diye baktım. Kıpırdamadı bile...

Dayanamadım:

—Çaycının parasını unuttun..

Güldü:

— Ben çaya, pastaya para vermem!..

Şuradan buradan biraz çene çaldık. Arkasına giydiği elbise bir aralık gözüme ilişti. Enfes bir kumaş..

Sordum:

— Hangi terzide yaptırdın?

— Bizim terzide.

— Kaça çıktı?

Omuzlarını silkti:

Ben terziye para vermem!

Aradan bir kaç gün geçmişti. Beni sazlı sözlü bir meclise çağırdı. O gece, geç vakte kadar, tam mânâsile eğlendik. Mecliste, bir kaç hanım da vardı. Bizim ahbabın etrafında pervane gibi dalaştılar.

Ertesi günü tramvayda kendisine rastlayınca sordum:

— Geceki âlem, kaça patladı Allah aşkına?

— Bana böyle mânâsız şeyler sorma!..

—Niçin?

— Hâlâ anlamadın mı canım.. Ben böyle âlemlere para vermem!

Bir gün de Kadıköyü vapurunda karşılaştık: Elinde büyük bir çiçek buketi vardı. Gene boş bulunup:

— Kaça aldın? Diye sorunca âdeta canı sıkıldı; sert sert bakarak:

— Çiçeğede mi para vereceğiz? Dedi.

Sonra onu bir defa tramvayda gördüm. Biletçiye pasosunu çıkarıp gösterdi. Sinema kapısında gördüm. Bir selâm sarkıtarak içeri girdi. Ve başka nerede rastladımsa hiç bir defasında, bir yere para verdiğini görmedim.

Nihayet bir gün bir vesile bularak bana kendini takdim etti:

— Hani, bazı adamlar için "dünyaya metelik vermez,, derler dünyaya metelik vermezlerden biri de benim işte!

M. SALÂHADDİN

İstanbul Verem mücadele cemiyetinin 1934 Senesi duvar takvimleri çıktı.
Fiyati 50 kuruş.
CAĞALOĞLU HİLÂLİAHMER binası. Telefon 21783.
8746

HİKÂYE

Çocuğa tokat

Günlerden bir cuma günü.. Ahmet Efendi, karısı İkbal Hanım, çocukları küçük Hilmi, güzel havadan istifade için şöyle ya Boğazda bir yere, yahut Pendiğe bir uzanış, yahut Floryaya kadar bir tren ve kır gezintisine karar verdiler.

Floryayı tercih etmişlerdi. Sabahleyin trene binip Floryaya vardılar. Bir kahvede oturdular, kırda, deniz kenarında dolaştılar. Günlerini gün etmişlerdi. Akşama dönüyorlardı.

Vagonda İkbal Hanım, küçük Hilmiye hafif tertipten çıkışmağa başladı:

— Çocuk, yerinde rahat otursana... Çocuk (başka bir yolcuyu göstererek) beyefendiyi rahatsız etmesene.. Bak, pantolonunun düğmesi çözülmüş.. İlikle onu.

Küçük Hilmi içinde şöyle düşünüyordu:

— Ah, bu annem olacak kadın... Ne çene, ne çene...

İkbal Hanım, çocuğun kafasından geçenleri anlamış olacak ki, elinin tersile Hilminin sol yanağına bir şaplak indirdi. O dakikadan itibaren Hilmi surat asmıştı ama, rahat ta oturuyordu.

Beş dakika sonra İkbal Hanımda bir pişmanlık...

— Hilmi, ne o, hasta mısın? Biraz kımıldansana.. Öyle süklüm püklüm oturuyorsun.

Bu sefer Ahmet Efendi söze karıştı:

— Canım, senin kabahatin.. Çocuk eğlenip duruyordu. Rahat otur, diyen sen değil midin?

İkbal Hanım, "burası yeri değil,, der gibi ters ters kocasına baktı. Maamafih bir iki şey söylemekten de kendisini alamadı:

— Anası değil miyim? Elbette.. Sanki efendimizle Floryaya gezmeğe geldik. Gelemez olsaydık, insanın burnundan fitil fitil getirirsin.

Ahmet Efendi, cevap verse, öteki yolcular arasında münakaşanın nahoş bir mecraya girip uzayacağını hesap ettiği için, sesini çıkarmadı. Sadece omuzlarını silkmekle iktifa etti. Öteki yolcular da işin alayında idiler. Hepsinin dudaklarının ucunda müstehzi bir tebessüm vardı.

Derken trende bir sarsıntı oldu. İstasyona filân da gelmemişlerdi. Acaba bir kaza mı? İkbal Hanımın kafası arka bölmenin tahtasına doğru bir hayli şiddetle vurdu. Tren durmuştu. İkbal Hanım arka tarafının şiştiğini hissetti. Elile de yokladı:

— Eyvah, dedi, şapkamı şimdi nasıl giyeceğim?

Tren tekrar yoluna devam etti. Sonra ikinci ve sarsıntılı bir duruş daha... Ne oluyor? Herkeste bir merak.. Fakat kimse ne olduğunu anlıyamıyordu. İkbal Hanımın bu defa da kafası ayni şiş yerden bölmenin tahtasına ayni şiddetle vurmuştu.

Tren tekrar yoluna devam edince, merak zail oldu. O sırada bir kontrolör içeriye girdi:

— Lütfen biletleriniz efendim, diyordu.

Ahmet Efendi birden silkindi. Ceplerini aradı, cüzdanını aradı, ceplerini bir daha aradı Oturduğu kanapenin altına üstüne baktı.. Yok, yok.. Aldığına emin olduğu biletler meydanda yoktu. Kendi kendine:

— Hay aksilik.. Biletleri de nereye koyduk? dedi.

Bir daha arandı. Fakat kontrol memuru sabırsızlanıyordu.

İkbal Hanımın sesi duyuldu:

— İşte sen her yerde böyle sersem salak herifsindir. Ayol, insan aldığı bileti kaybeder mi?

Kontrol daha fazla sabretmedi. Hemen cebinden ceza biletini çıkardı:

— Üç kişisiniz değil mi efendim? Biletsiz bindiğiniz için iki misli ceza vereceksiniz.

Ahmet Efendi bir kere daha aranıp ta biletleri bulamayınca, çarnâçar istenilen parayı verdi. Bu Florya gezintisi biraz pahalıya malolmuştu. Diğer taraftan İkbal Hanım da dişlerini sıkarak homurdanıyordu. Kim bilir, neler söyliyecekti ama, o kadar yabancının içinde kendini zor tutuyordu.

Bu sırada küçük Hilmi, oturduğu köşede gülmemek için elile ağzını tutuyordu. Cezalı bilet parası içini yakan Ahmet Efendi bu sefer büsbütün kızdı, öfkelendi. Çocuğa bir haylı çıkıştı. Fakat bütün bu çıkışmaya rağmen, küçük Hilmi hâlâ kendini tutamıyor. gülüyor, gülüyordu.. Babası bir daha çıkıştı:

— Ne gülüyorsun? Ne var?

— Beybaba.. Biletler için gülüyorum.

— Ne diye biletler için gülüyorşun?

— Sen biletleri şapkanın kordelesi arasına koymadın mı? Fakat ben söyliyemedim, korktum.

O zaman Ahmet Efendi kendisini tutamadı. Hilminin sağ yanağı burasıdır, diye bir tane kondurdu.

Bu defa İkbal Hanım kocasının ellerini tuttu:

— A, a, a.. Ne oluyorsun ayol.. Bacak kadar çocuğa tokat vurulur mu?

SEM

Bu gece MELEK Sinemasında
JEAN MURAT ve ANNA BELLA
tarafından nefis bir surette temsil edilen
SÖZDE KARIM
En eğlenceli bir mevzu - Zevkli - Zengin sahneler en müşkülpesentleri bile memnun edecek bir film. İlâve olarak Paramount dünya haberleri. Numerolu biletlerin evvelden aldırılması rica olunur. Telefon: 40868. Yarın matinelerden itibaren:
ELHAMRA SİNEMASINDA
SAHTE FAHİŞE
(10132)

Harik Hayat Kaza ve Otomobil
Sigortalarınızı Galatada Ünyon Hanında Kâin ÜNYON SİGORTASINA yaptırınız.
Türkiyede bilâfasıla icrayı muamele etmekte olan
UNYON
Kumpanyasına bir kere uğramadan sigorta yaptırmayınız.
Telefon : Beyoğlu 4.4888 8066

İSTANBUL BELEDİYESİ Şehir T
Bu akşam Saat 21 de
VOLPON
Yazan Fonson
Türkçeye çeviren Bedrettin B.
5 Perde
Komedi
Muallim ve talebeye tenzilât
8721

Elif Naci
On yılda
RESİM
Genç ressamlarımızdan Elif Naci Beyin Türkiyede on Cümhuriyet senesi zarfındaki resim hareketlerini hülâsa eden bir kitabıdır. Fiyatı 20 kuruştur. Her kitapçıda bulunur. 8356

Milliyet
Asrın umdesi "MİLLİYET" tir.
ABONE ÜCRETLERİ :

	Türkiye için L. K.	Harici için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 "	7 50	14 —
12 "	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez.— Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur.— Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

RADYO

Bugünkü Program

İSTANBUL, 1200 m.
18 : Gramofon.
18,45: Fransızca ders (İlerlemiş olanlara)
19,15: Hazım B. tarafından Karagöz.
20 : Kemani Reşat B. ve arkadaşları.
21,30: Gramofon.
22 : Ajan, Borsa haberi, saat ayarı.

ANKARA, 1538 m.
12.30 - 13,30 Gramofon
18 - 18,45 Orkestra: Wagner Ouverture Rienzi, Keman konseri Ekrem Zeki Bey tarafından, Lehar Potpourri Clo Clo.
18,45 - 20 Dans musikisi.
18.45 - 19.30 Alaturka saz.

VARŞOVA 1411 m.
16,40 Bariton Rechtleben tarafından hafif havalar ve şarkılar, 17,05 Dinicu orkestrası tarafından konser plâk ile, 17,15 Çocuk programı, 17,40 Müsahabe, 18 Oda musikisi, 18,55 Zirai müsahabe, 19,25 Hafif musiki Gastronoia takımı, 20 Muhtelif müsahabeler, 21,05 Çiçekler üzerine bestelenen şarkılardan piyano refakatile, 21,25 Gitara orkestrası Tychovsky, 22,05 Tefrika, 22.15 Piyano konseri 23,05 Esperantoca, 23,25 Ziemianska kahvesinden: Dans musikisi, müsahabe, dans musikisi.

BUDAPEŞTE 550 m.
17 Polidor, Brunvik plâkları, 18,40 Konferans, 19,15 Kadınlar Kartet takımının konseri, 20,05 Ders (İt.) 20,35 Peşte operasından naklen Leon Cavallo'nun Padyoço operası ile Delibes'in Coppelia Balet operası, müteakiben Emil Rozs salon takımı konseri.

VİYANA 515 m.
17 Operet plâkları, 18,10 Müsahabe, 18,25 Halihazır Avusturya bestekârları Karl Weigl, Hedda Ballon, Veiss Kartet, 19,30 Müsahabe, 20,25 Saat ayarı, vs. 20,35 Koro konseı Esperanto dilile konferans, müteakiben Avusturi, 22,50 Josef Holzer radyo orkestrası, 24,10 turyada kış sporları.

MİLANO - TORİNO - FLORANSA.
18,15 Taganni, 19,40 Haberler, plâk, 20 Haberler, plâk, 20,25 Keza, 2. Keza 21,35 Musii, müteakiben Bando muzika.

PRAG 488 m.
17 Bratislava, radyo orkestrası, 18,35 Plâk, müsahabe, 19,25 Almanca neşriyat, haberler, 20,40 Halk şarkıları, 21,10 Smetana salonundan naklen Kartet takım tarafından klasik konser, 23,20 Fransızca haberler.

ROMA 441 m.
18,20 Radyo orkestrası, 21,05 Haberler, plâk, 21,50 Filharmonik konser, 23,05 Karışık musiki ve dans parçaları.

BÜKREŞ 394 m.
13 Haberler, plâk, 14 Haberler, 14,15 Plâk, 18 Radyo orkestrası, 19 Haberler, 19,15 Radyo orkestrası, 20 Üniversite dersi, 20,20 Plâk 20,20 Plâk, 20,40 Konferans, 21 Piyano ile Brahms, Chopin, Schubert-Liszt'in eserlerinden konser, 21 30 Müsahabe, 21,45 Taganni Aurel Alexandresco, 22,15 Keman konseri, haberler, 23 Karışık musiki Di ico takımı.

BRESLAU 325 m.
17 Konser, müsahabeler, 19,25 Plâk konseri, 21,05 Haberler, hafif musiki, 22,20 Ciddi halk şarkıları, 23 Haberler, 23,30 Londra'dan naklen Bando muzika, 24,20 Harmonik konseri.

İstanbul ikinci iflâs memurluğundan: Sirkecide Nur hanı altında 2. 3 Numarada Nalbur Andon Tokatliyan efendinin alacaklılariyle yaptığı konkurdatonun tasdik ve kesbi katiyet etmesi üzerine muhakemece iflâsın kalkmasına ve mallarının kendisine iadesine karar verilmiş olduğu ilân olunur. (10117)

Milliyet'in edebî romanı: 48

KIR ÇİÇEĞİ

BURHAN CAHİT

(İnkılâp Romanı)

Garip tesadüf ertesi gün Reşit Bey elbisemin nasıl olduğunu sorarken başka eksiklerimi de anlamak istedi.

— Her şeyim var efendim, dedim. İskarpinim, çoraplarım.

— Balo için küçük bir çanta ister. Sokak çantasile gidilmez. Fakat onu sen düşünme. Benim bir tanıdığım mağaza var. Oradan daha ucuz alırım.

— Teşekkür ederim. Fakat Beyefendi size çok borçlanıyorum. Ben fakir bir kızım. Reşit Bey azarlar gibi çıkıştı:

— Haydi git çalış bakayim. Başka düşünecek şeyin yok mu?

Onun böyle lâubali ve babaca hareketleri beni utandırıyor. Fakat artık öyle hale geldim ki bana iyilik eden herkesten korkuyorum. Öyle geliyor ki yapılan her iyliğe karşı benden bir şey istenecek.

Bugün çok çalıştım.

Öğleden sonra Reşit Bey çıkmıştı.

Makinenin üzerine iğilmiş yazıyorum. Kapı açıldı.

Şefik Bey.

— Bonjur Çiçek Hanım.

— Bonjur Beyefendi... Reşit Bey çıktı, bir şey mi söyliyecektiniz?

Kapının önünde duruyordu. Gülümsedi:

— Evet, belki.. Siz nasılsınız?

Bakışlarından kurtulmak için gözlerimi yazıya çevirdim:

— Teşekkür ederim efendim.

Ve yazıya devam ettim.

Reşit Beyin odasında biraz oturabilir miyim.

Reşit Beyin ona karşı hürmetini bildiğim için itiraz etmedim:

— Tabiî efendim. Bir şey emrederseniz Ali Efendiye söyleyiniz!

Bunları hep önüme bakarak söyliyordum. Yazıya devam ediyorum. Kapının yavaşça çekildiğini hissettim.

Buzlu camın arkasında onun gölgesi kayboldu.

Reşit Beyin odasına girmeden gittiğini anladım.

Garip bir adam.

Reşit Beyin söylediğine bakılırsa hiç bir şeyden zevk almazmış. Hayatının bir çok yıllarını Avrupada geçirirmiş..

Bana kalırsa Şefik Bey bütün çok paralı ve işsiz, düşüncesiz insanlardan biri. Geçinme derdi, hayat kaygusu olmıyanlar için her zevk tatsızdır. Perşenbe akşamı baloyu görmek için duyduğum heyecanı acaba parası çok, elbisesi çok, elması çok hangi kadın hissder?

Bu Şefik Bey kim bilir öyle âlemlere ne kadar bıkmış, kanıksamıştır. Ömründe ana baba acısı, memleket hasreti, can kaygusu ve şeref mücadelesi görmemiş insanlar için her şey kolay ve her kolay şey tatsızdır.

* * *

Nihayet Perşenbe!

Bugün yazıhanede nasıl çalıştığı mı bilmiyorum. İçimde bayram sabahını bekliyen bir çocuk sevinci var. Bilmediğim şeyleri çok merak ediyorum. İstanbulda ilk temas ettiğim muhitlerin zengin olmasından galiba.. Haves ettiğim şeylerde hep kibarlığa, zenginliğe ait..

Elbisem o kadar yakıştı ki.. Fakat bu kolları, omuzları, göğüs arkası açık elbise ile herkesin içine nasıl çıkacağım bilmem. İskarpinlerim de çok şık..

Reşit Bey daha sabahtan:

— Erken çık, Galatasaraydaki kadın berberinde saçlarını yaptır. Fakat bu şekli bozma. Ortadan iki yana ayrı duruş sana çok yakışıyor, dedi.

Bugünü nasıl ettiğimi bilmiyorum.

Reşit Bey yazıhaneden çıkmadı.

Öğleden sonra Şefik Bey gelmişti. Yanlarına gitmek için fırsat çıkmadı, fakat bir aralık Reşit Beyin beni çağırdığını duydum.

İçeri girdiğim zaman ikisi de koltuklara gömülmüşler, o kokusunu hiç sevmediğim yaprak sigaralarını içiyorlardı.

Reşit Bey beni görünce güldü:

— Akşama bir misafirimiz daha var. Şefik Bey de baloya geliyor. Dedi. Sonra masanın üzerindeki kâğıtları işaret etti:

— Dosyasına kaldır. Mektubu da makine ile yazıver.

Dışarı çıkarken yüzümdeki sıkıntıyı hissettiler mi bilmem. Şefik Beyin de bize takılması hiç te hoşuma gitmedi. Ben zaten yanımızda başka kadın olmayışına üzülüyordum. Şimdi erkekler ikileşti.

Biraz sonra gülüşmeler, konuşmalar arasında Reşit Beyin misafirini geçirdiğini duydum. Nedense bu adama karşı Reşit Beyin hürmeti fazla. Kimseyi böyle kapılara kadar geçirdiğini bilmiyorum.

O kadar merakla okuduğum romanımı bugün heyecandan elime alamadım.

Bugünün saatleri bir türlü yürümüyor. Reşit Bey gitse hemen fırlayacağım.

Tırnaklarımı bir kaç defa hanımefendi yaptırmıştı. Fakat bu akşam saçlarımla beraber gene yaptırmak lâzım.

Nihayet Reşit Bey hazırlanmış, kapıyı açtı:

Benim biraz işlerim var küçük, dedi.Sen saçını yaptırır eve gidersin. Bu akşam fazla yemek yeme.. Baloda aburcuburla vakit geçer. Şefik Beyin otomobili ile biz saat onda gelir seni alırız.

Ve sonra dönerek ilâve etti:

—Bak unuttum, balo için aldığım küçük çanta masamın üzerindedir. Giderken almayı unutma!

— Teşekkür ederim efendim.

O çıkar çıkmaz hazırlandım. Masasının üstündeki küçük paketi açmadan yanıma aldım ve tunele koştum.

Berber öyle kalabalık ki.. Belki yarım saat sıra bekledim. Nihayet saçlarım, tırnaklarım oldu. Berber de saçlarımın bu şeklini bozmak doğru olmadığını söyledi. Bu benim sekiz yaşımdanberi değiştirmediğim şekil... Herkesin de hoşuna gidiyor.

Eve geldiğim zaman saat sekizi geçiyordu, karı koca çok nazik insanlar.. Her akşam sekizde sofrabaşında olmak mutatları iken beni beklemişler.. Madam Girot her zamanki güleryüzü ile:

— Merak ettim matmazel, dedi. Az kalsın kocam aramağa çıkacaktı.

Meseleyi anlattım.. Zaten bir haftadanberi balodan bahsedip duruyordum. Hak verdiler. Reşit Beyin tenbihini unutmadım. İştiham olduğu halde pek az yemek yedim.

Mösyö Girot bu balo davetiyelerinden kendi şirketlerine de geldiğini, fakat böyle yerlere gitmek için biraz da gençlik lâzım olduğunu anlatıyordu. Ben hazırlanmak için odama çekildim.

(Bitmedi)

RADYO

Budapeşte radyosu 120 kilovat kudretle cumartesi saat 21 de başlıyor

Macaristan Radyolarına Bir Bakış

Macaristanda radyoya merak pek çok ilerlemiştir. Aletlerimizin aya düğmesini çevirince aletimizin kısa

Budapeşte merkezinin spikerleri ve Matmazel Lili Filolas, Arpad Rado, Coloman Rosner

merkezleri alan kısmında ilk bulduğumuz Macar istasyonudur. Bu 3 er kilovatlık ayni dalgalı üç merkez birden 209 metre dalgada çalışır ve birisi Magyarovar, diğeri Pecs, üçüncüsü de Mékolcz kasabalarında bulunmaktadır. Biraz daha yukarılara çıkılınca Nyiregyhaza'daki 4 üncü Macar merkezini buluruz ki dalgası 267 metre ve kudreti 6 kilovattır.

Bu merkezler bir kablo ile merbut bulundukları Budapeşte merkezinin neşriyatını daima naklederler. Düğmeyi kıvırıp daha epeyce ilerleyince tam 550 metrede Budapeşte merkezine geliriz ve hiç şüphe yoktur ki Macar radyosunu buradan dinlemeyi tercih ederiz. Şimdiki halde bu istasyon 20 kilovatlık bir kudretle çalışırdı. Fakat bu mükemeliyette bir merkezin 20 kilovattan fazla çalıştığı kanaatini vermekte idi. Karilerimizi müjdeliyebiliriz ki Budapeşte merkezi pek yakında 120 kilovatlık bir kudretle çalışmağa başlıyacaktır. Hattâ 120 kilovat kudretindeki büyük Budapeşte merkezinin imali tamamile bitmiş ve bu kuvvetli merkez ilk tecrübe neşriyatını 16 teşrinisani perşembe akşamı neşretmiştir. Neşredilen program Budapeşte operasından naklediler Rigoletto opera temsili idi. Bu tecrübeden anladık ki Budapeşte buradan işitilen en mükemmel bir merkez olmuştur. Sada o kadar yüksek geliyordu ki ayarı çok kısmak mecburiyetinde kaldık ve bu kısılış ile hiç parazit işitilmemekle beraber sada temiz olarak odayı dolduruyordu.

Bu merkezin imali en son sistem olup mürsile kulesi dünyanın en uzun kulesidir ve 320 metre boyundadır. Yeni merkezde bu haftalar zarfında tecrübelere devam edilerek yakında muntazam neşriyata başlanacaktır.

Budapeştede şimdi çalışan kısa dalgalı ve gündüzleri iyi işitilen merkezden maada daha bir kısa dalgalı merkez yapılmaktadır. Bu merkez ecnebi memleketlerile bilhassa Amerikadaki Macarların dinlemeleri için müntehap bir program neşredecektir.

Şimdiki halde Budapeşte merkezinde bir program neşredilerek ayni programı diğer Macar merkezleri de nakleder. Yeni büyük merkez resmen işlemeğe başladığında Macar radyoları çift programlı olacak ve ikinci 4 satlik ayrı bir program tanzim edilecektir.

Peşte merkezi Avrupanın en iyi programlı istasyonlarından birisidir. Yüksek programı meyanında millî Sigan musikisi bir hususiyet vermektedir ki bütün Avrupalılar bu musikiye hayran kalır. Peşte merkezine ait resimleri bu vesile ile derceciyoruz.

T. M.

Tuna sahilinde Sigan musikisi

Budapeşte radyolarında her akşam üzeri ve sonra geç saatte bir nispet dairesinde Macar Çingeneleri tarafından çalınan ve "Çingene musikisi,, namı altındaki millî Macar musikisini dinlemekteyiz. Macarların klâsik musiki bestekârlarının adedi az değildir. Bunları bilûmum radyo merkezlerinde de dinlemekteyiz. Fakat çoğu konservatuvardan mezun orkestra şefleri idaresinde ve Budapeştenin bütün büyük otellerinde ve Tuna sahillerindeki promenat caddelerine nâzır loknata ve gazinolarda olsun, güzel bir park haline getirilmiş "Margitziget,, Margerit adalarında olsun daima gece yarılarına kadar popüler Sigan musiki takımlarının konserleri Tunanın bu tarafına havayı okşayarak akseder. Beş altı kişiden terekküp eden bu takımların keman çalan aza veya şefi daima ayakta ve halk arasına girmiş bir vaziyette takıma refakat eder. Bazan da bu coşkun musiki tesirile Macar şarabını fazla kaçıran tiryakilerin yanında dolaşarak ta kulaklarına kadar kemanını yaklaştırır.

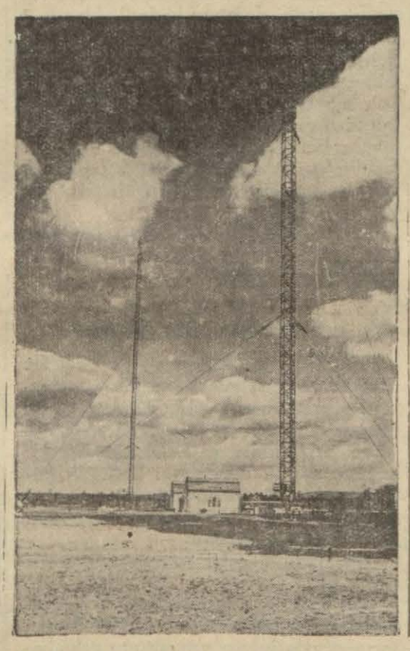

Budapeşte merkezinin şimdiye kadar çalıştığı anten kuleleri

Yeni Budapeşte radyosunun 320 metre uzunluğundaki anten kulesi (Bu kule dünyanın en yüksek kulesidir.)

Peştede pek çok Sigan takımları vardır ve radyo ile çaldıkları gazinolar ve oteller ile radyo merkezi arasında tesis edilmiş olan kablolar vasıtasile nakledilerek neşrolunur. Takımların en tanınmışları "İmre Magyari,, ile "Toll,, takımlarıdır. Bu takımların şefleri daima konserlere keman ile iştirak ederler. Arasıra bu takımlara opera mugannileri olan Nagy ile Pallo refakat ederek millî Macar şarkıları söylemektedirler.

Sigan musikisi tamamile bizdeki halk musikisi mahiyetindedir. İsmi Çingene musikisi takımları olmakla beraber bu takımların terennüm ettikleri musikinin yüzde doksanından fazlası hakiki Macar halk musikisidir. Macaristanda millî halk musikisine bu farklı ve zahiren milliyetlerini göstermeyen Çingeneler mümessilleri sayılır. Dolayısile Macar halkının kalplerini kazanmışlardır. Milletlerin millî musikileri arasında herkes taramdan en az bir zamanda alışılıp dinlenmek arzusu uyandıran musiki muhakkak Macar musikisidir.

Turgut MİTHAT

AMELÎ BİLGİLER

Yeni aletlerde pratik bir ayar usulü

Radyo merkezlerinin tulümevçleri biribirine yaklaştığından dolayı ayar etmek hususunda bilhassa yeni amatörler güçlük çekmekte ve ayar ıskalası üzerinde ayni derecede çıkan iki, üç istasyonun nereleri olduğunu anlayamamaktadırlar. Bazı büyük fabrikalar ayar iskalası üzerinde bütün merkez isimlerini sığdırmak imkânı olmadığından ve esasen yakında bütün dalgalar değişeceğinden yeni sistem aletlerinde daha pratik ayar usullerine müracaat edilmiştir. Bunlardan en iyisi mikrometrik ayar şeklidir. Mikrometrik usulündeki ayar dalgaları yekdiğerine en yakın merkezleri tefrik eder. Çünkü tulümevç taksimatını havi olan iskalasının önünde ve her kilohertzi tefrik edecek bir şekilde ayrıca saatin saniye yelkovanile mukayese edilebilen bir iskala vardır ki otomatik olarak büyük iskala ile birlikte döner. Bu sayede hiç bir istasyonun neresi olduğunda yanılmak ihtimali yoktur.

Akömülâtörlere dikkat

Akümülâtörleri kış mevsiminde dikkatle kullanmak lâzımdır. Zira +5 derecedeki hararet akümülâtördeki asidin bozulmasına kâfi gelir. Kışın bundan dolayı dikkat ediniz.

Kuvvetleştirme lâmbası

Cereyan ile çalışan aletlerde kuvvetleştirme lâmbası fazla ısınır. Fakat lâmbanın ısınmasile lâmbaya bir zarar gelmez. Batarya ile işleyen aletlerde bu lâmbanın ısınması başka bir noktadan iyi değildir. Zira şu takdirde menfi griy tazyikinin düşkünlüğüne delâlet eder ki anot bataryasının çabuk bitmesine sebebiyet verir. Derhal griy cereyanını yükseltmek icap eder.

Muhtelif radyo haberleri

Ingiliz radyoları sansör ediliyor

Bir siyasî neşriyatın doğurduğu netice

Almanyanın Milletler Cemiyetinden çekilmesi üzerine British Broadcasting Corporation (B. B. C.) Londra radyosunda geçen ayın 21 inci cumartesi akşamı mezkûr merkezin siyasî muhabiri tarafından verilen bir konfefrans bir siyasî skandala sebebiyet vermiştir. Bu mesele hakkında daha matbuatta fikirler söylenmeden radyoda işin inceliği tetkik edilmeksizin düşüncesiz söylenen sözler Avrupa efkârıumumiyesi üzerinde fena akisler bırakmıştır. Buna Almanya derhal protesto çekerek badema mahiyeti tahlil edilmeksizin böyle yanlış fikirlerin radyolarda neşredilmesine hükûmetin müsaade etmemesi rica ediliyordu. Radyolar siyasî fikirlerde bilâkis çekingen olmak daha muvafık olacağı ve beynelmileliyete yardımı olacağı bildiriliyordu. Bu protestoyu İngiliz Hükûmeti nazarıdikkate alarak İngiliz radyolarının tekrar böyle bir harekete mahal vermemelerini temin için şimdilik bütün İngiliz radyolarında neşredilecek hitabelerin hükûmet tarafından tayin edilmiş olan bir komiser vasıtasile kontrolden geçirilmesine karar verilmiştir. Bu hususta hükûmeti en çok teşvik eden (Daily Mail) gazetesi olmuştur.

Holandada yeni bit merkez

Holandada yeni ve yüksek kudrette bir merkezin imali kararlaştırılmıştır. Merkez tamamile Filips müessesesi tarafından deruhte edilmiştir.

İsviçrede değişiklikler

Fransız İsviçresindeki 16 kilovatlık merkez 50 kilovata, şimdi 60 kilovat ile çalışan Zürih te 100 kilovata çıkarılacağı bildiriliyor.

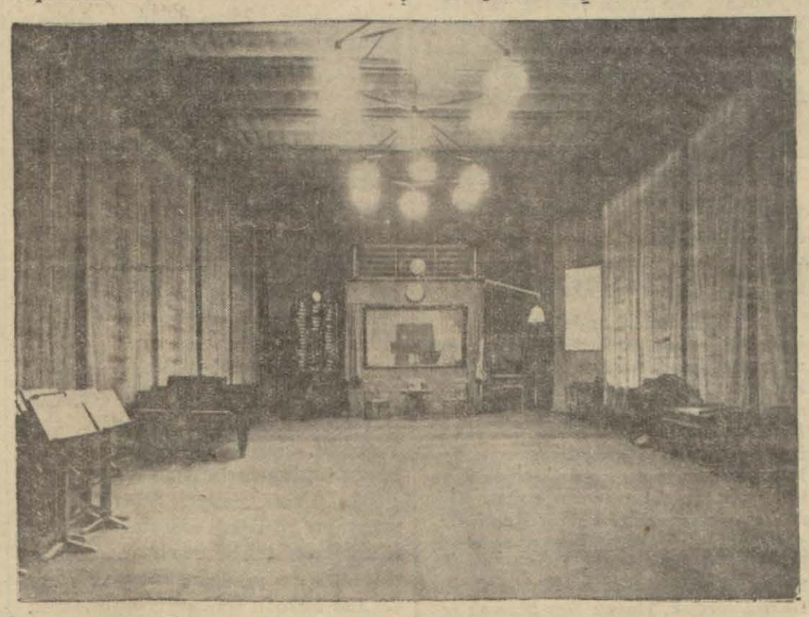

Budapeşte radyosunun büyük stüdyosu karşıda görünen camekânlı odacık musiki şefinin bulunduğu ve musikiyi bir hoparlörden işiterek cam içerisinden idare ettiği mahaldir.

KARİLERE CEVAPLAR

Proğramlarımız

Taşra karilerimizden aldığımız bir çok mektuplarda haftalık programlardan bir, iki gün istifade edilemediği bildirilmektedir. Bunu nazarı tibara alarak haftalık programlarımızı Pazar yerine Cumartesileri dercetmeğe karar verdik.

İstanbul programının da buna göre hazırlanması şirketten rica edildi. Yetiştirildiği takdirde Avrupa ile birlikte, aksi halde İstanbul programı bir gün sonra olarak neşredilmeğe mecbur kalınacaktır.

M. ABİDİN BEYE:

Bazı neşriyatın programla tetabuk etmemesinde muhtelif sebepler vardır. Malûmdur ki, Avrupa programları bir ay kadar evvelinden hazırlanmaktadır. Bu müddet zarfında yapılacak tebeddülât mahallerindeki matbuata bildirilmekte ise de biz haberdar edilmiyoruz. Bu nevi tebeddülât programın yüzde onunu hiç bir zaman geçmez. Bazan da programda bulunacak artistler anî bir rahatsızlıktan program mecburen değiştirilir.

Fakat geçen hafta programın tutmamasındaki hatâ bizde olmuştur. Programlara günler ve tarihler konulurken günler karışarak Perşembe programı yerine Cumartesi, Cumartesi yerine de Perşembe girmiştir. Bir daha bu gibi hataya mahal verilmiyeceği gibi geçen haftaki hata için özür dileriz.

Nuri Naim Beye:

Ankarada yeni bir kuvvetli radyo merkezinin yapılmasına karar verildiğini işitiyoruz. Fakat ne zaman imaline başlanacağı henüz kararlaştırılmamıştır. Merkezin 150 kilovat olacağına nazaran her halde yüksek dalgalarda olacağı tabiidir. Zira 1000 metreden aşağı olan merkezler 100 kilovattan fazla bir takat ile çalışamazlar. Yüksek dalgalarda ve böyle kuvvetli bir merkezin bizi gündüzleri bile bütün Avrupaya işittireceği şüphesizdir.

Akif Beye:

Mektubunuza posta ile cevap takdim edilmiştir. Gösterilen şemanın bobinlerini imale muvaffak olamadığınız takdirde ayni bobinleri hazır almak mümkündür. Satıcınızdan sorunuz.

Saim Beye:

Tecrübeten tedarik ettiğiniz aletinizi tetkik ettik. Kısa dalgaları alıyor. Yalnız kısa dalgalı bir aletle, normal dalgalarda olduğu gibi her ande bir merkez bulunmaz. En mükemmel bir aletle de kısa dalgaları almakta müşkülât çekilir. Çünkü bu merkezler gayet güç bulunur ve saç teli kadar ince bir noktadan çıkar. Biraz oynayınca ayar bozulur ve ayni merkezi bulmak için gene bir müddet uğraşmak lâzımdır. Bazan, bilhassa yazın, bu nevi kısa dalgalarla pek iyi neticeler almak mümkündür.

1934 SENESI ILK ÜÇ AYLIK "M,, LISTESI

Vekiller Heyetinin yeni kontenjan kararnamesini kabul ettiğini dün yazmıştık. Bu kararname aynen şöyledir:

Tarife No	Almanya	Belçika	Fransa	Çekoslovakya	İsveç	İsviçre	Holanda	İngiltere	Romanya	İtalya	Suriye	Rusya (S.S.C.I.)	Amerika M. H.	Yunanistan	Japonya	Mısır	Yekûn	Tarife No.	
	1	4	6	10	11	12	14	15	16	23	24	26	33	35	37	38			
106 A	750	—	111	2361	—	111	—	—	111	—	—	099	—	—	—	—	4464	106	A
106 B	4400	675	786	4161	225	3825	—	—	675	—	—	009	—	—	—	—	16647	106	B
107 B	225	336	225	246	—	1986	—	—	282	—	—	003	—	—	—	—	3300	107	B
125 A2	30	—	30	111	—	33	—	—	336	—	—	003	—	—	—	—	840	125	A2
132 B	1250	165	111	2015	786	225	—	900	2250	—	—	—	—	—	—	—	7812	132	B
178	—	—	—	—	—	—	—	—	75375	—	—	—	—	225000	561	—	305436	178	
276 C	10000	225	—	9561	33750	23625	—	—	14625	—	—	—	—	—	—	—	92286	276	C
324 C	—	7875	7875	5625	112000	2700	6700	—	10120	—	—	—	—	—	—	—	153450	324	C
228 B	71436	10125	34245	336	2475	675	650	—	6850	—	—	—	—	—	—	—	126897	328	B
381 A	1575	450	—	786	—	9450	—	450	6750	—	750	—	—	78	—	—	19989	371	A
371 B	—	—	—	—	—	561	—	—	111	—	—	—	—	—	—	—	672	371	B
377 B	—	—	3825	1125	3825	5625	—	—	7875	—	10575	00051	1125	45786	85950	112500	293211	377	B
377 C	303	786	450	1686	3036	7875	—	—	153	—	786	0015	661	7875	7875	7875	38961	377	C
378 A	—	—	—	—	—	26325	—	—	—	—	—	—	—	336	—	—	26661	378	A
378 B	—	—	—	789	450	19575	—	—	—	—	78	—	—	—	—	—	20989	378	B
278 C	—	111	111	225	1125	9000	—	—	2250	—	1125	009	—	3036	—	1125	19008	388	C
381 B	561	—	675	900	—	3375	—	—	225	—	1461	—	—	—	—	450	7647	381	B
381 C	7875	1236	2700	11250	5601	29250	111	1125	45450	—	3375	006	561	1236	3486	29250	158766	381	C
381 D	27000	15750	8436	8400	10125	9000	—	225	78750	—	7311	00801	900	47250	24850	78750	379647	381	D
383	1800	111	336	1800	—	336	—	—	621	—	111	—	—	—	—	336	5351	383	
414 A	111		561	850	225	1461	—	—	3375	—	—	—	—	168	—	—	6351	414	A
447A Yalnız şoson ve galoş	2586	—	—	9750	336	5625	6875	786	—	—	33625	—	—	—	—	1575	49158	447	A
487 C	4050	—	675	336	—	—	—	—	111	—	339	0021	—	—	225	—	6933	487	C
494 A 1	—	19125	36000	—	43875	336	—	825	111	—	5736	00106	—	786	336	—	156630	494	A1
497 A 2	—	281250	—	—	—	—	—	—	—	—	11250	000153	—	—	—	—	643500	497	A 2
505	—	—	136	—	786	—	—	111	—	—	—	009	—	—	—	—	1932	505	
520 A	870000	900000	2250	399820	—	786	—	—	336	—	—	—	—	8436	—	73125	2254758	520	A
526 B	172000	4500	2500	5061	10125	7875	—	—	336	—	336	—	—	—	—	3335	208608	529	B
530	—	—	—	—	4050	1011	—	111	1125	—	—	—	—	1575	1011	—	8883	530	
531 B	—	30375	111	5625	1125	336	—	—	1386	—	—	—	—	282	—	11811	51051	531	B
533 Yalnız vida	—	4236	—	—	450	450	—	—	1236	—	—	—	—	—	—	—	6372	533	
539 H	5625	—	57	786	450	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6918	536	H
541 A	22500	279	—	336	679	336	1056	111	336	—	—	—	—	—	—	450	26089	541	A
552 B	28125	675	3936	3600	—	9000	393	450	2586	4500	450	0003	—	—	—	2250	58965	552	B
558 HI	—	111	—	—	900	336	—	225	900	—	—	—	—	—	—	—	2472	558	HI
618	—	—	—	—	—	—	20925	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2925	618	

"Gümrük tarife kanununun 106 A , B 107 B 125 A 2, 132 B, 178, 276 C, 324 C, 328 B, 371 A, 487 C, 494 A 1, 4 97 A 2, 505, 520 A, 529 B, 530, 531 B, 533 H, 541 A, 552 B, 558 H 1, 618 m addelerinde yazılı eşyanın kânunusani, şubat, mart ayları için verilen konten jan mikdarı bu malların menşeleri olan memleketler arasında bu kararnamey e bağlı M listesinde yazılı olduğu veçhi le taksim olunmuştur. Bu kararnameye bağlı M listesinde tesbit edilen mikdarlar clearing mukaveleleri muciibnce döviz istemiyen memleketler için üç mi sli tezyit edilir. 14859 numaralı kararn amenin 9 uncu maddesinde mevcut M listesi hakkındaki hükümler bu karar nameye bağlı ikinci M listesi için de mu teberdir."

Kararnamenin bugün gümrüklere tebliği beklenmektedir.

THE ENGLISH PLAYERS

Bükreşten Fransız Tiyatrosuna gelen bir telgrafa göre mezkûr heyeti temsileye 5 Kânunevvelde şehrimize muvasalât ederek ayni gün matine olarak saat 18 de temsillerine başlayacaktır.

Evvelcede ilân edildiği veçhile The English Players heyeti tarafından verilecek beş temsili hepsi da matine olarak saat 18 de verilecektir.

Fransız tiyatrosu gişeleri bu temsiller için bilet satışına başlamıştır.

Kadın ve erkeklere mahsus

Biçki ve Dikiş MEKTEBİ

Müessis ve Müdiri:

Klio Mavromati

İkinci trimestr.

I. Napolitano mektebinden ve Paris akademisinden mezun, ayrıca şeref diploması ve iki altın madalyeyi haizdir, tedris müddeti üç aydır. Tedrisata 4 Kânunuevvelde başlıyor. Ders günleri: Hanımlara pazartesi, salı, çarşamba, perşembe; Erkeklere: cumartesi, pazar günleri. Kayıt için sabahları 9-12, 1-4 fazla tafsilât için: Beyoğlu Faikpaşa sokak 90 No. Fazilet apartımanı No 6 ya müracaat edilmesi. (10118)

Müderris Dr. Raşit Tahsin

Akıl ve sinir hastalıkları mütehassısı Cumartesi, pazartesi, çarşanba, perşembe saat 2 - 5 — Kadıköy, Altıyolağzı civarı Tel. 60457 (1006) 8681

Dr. Nuri Fehmi

Göz Hekimi

Cağaloğlu Süreyya Bey apart. saat 2-6ya kadar. Telefon 23212

8305

Davetler

Kasımpaşa kulübü azasına

Kasımpaşa klübünden :

20-11-933 tarihinde toplanması mukarrer fevkalâde kurultayda ekseriyet hasıl olamadığından, kongre 24-11-933 cuma gününe tehir olmuştur. Bütün aza arkadaşların mezkûr günde, saat 10 da klüpte bulunmaları rica olunur.

Kongreye davet

Türkgücü idman yurdundan:

Heyeti idarenin ekseriyetle istifası üzerine yeniden idare heyeti intihap edilmek üzer 23-11-933 prşembe günü saat 18 de yurda mukayyet azanın kulüp merkezini teşrifleri rica olunur efendim.

Karî şikâyetleri

Tozlar içinde ders

Dünden itibaren fakültede derslere başladık. Bendeniz dişçi mektebi talebelerindenim. Bu sene derslerimizi P. c. N. ile müşterek olarak Üniversite konferans salonunda görüyoruz. Fakat konferans salonunun halini sizin görmenizi çok isterdim. Bütün sıraların üzeri tozdan bir tabaka ile örtülmüş. Nasıl oturacağımızı şaşırdık. Müstakbel doktor, dişçi, ve eczacıların bu sıraların üzerinde ders takip etmesini siz nasıl buluyorsunuz?

Karilerinizden Me

Yeni neşriyat

Polikilnik

Dr. Operatör Ahmet Asım ve Süreyya Kadri Beylerle arkadaşlarının çıkarmakta oldukları "Polikilnik" ismindeki aylık tıbbî mecmuanın 4 üncü sayısı, Cümhuriyetin 10 uncu yıl dönümü şerefine fevkalâde nüsha olarak intişar etmiştir.

DOKTOR

Rusçuklu Hakkı

Galatasarayda Kanzük eczahanesi karşısında Sahne sokağında 3 numaralı apartmanda 1 numara.

8002

Başvekil Hz. Ankaraya gitti

(Başı 1 inci sahifede)

ler etrafında alâkadarlarla görüşmüşler ve bazı noktaların etüt edilmesini istemişlerdir.

Feshanede tetkikat

Başvekil paşa refakatindeki zevatla birlikte saat 11 de Eyübe gitmiş ve Defterdarda Feshane fabrikasını ziyaret ederek tetkiklerine devam etmişlerdir.

Feshane fabrikasında Başvekil paşa ve refakatindeki zevat Feshane şirketi müdürü Mithat Recai Bey ve sair alâkadar zevat tarafından karşılanmıştır. Fabrikanın yapağıdan kumaşa kadar her kısmı gezilmiştir. Başvekil paşa hemen hemen her tezgâh başında ayrı, ayrı izahat almışlardır. İsmet Paşa bilhassa amelenin vaziyetile yakından alâkadar olmuşlar ve ne kadar kazançları olduğunu, hayat tarzlarını sormuşlardır. Kumaşlar üzerinde tetkikat yapan İsmet paşa hazretleri köylü ve halk için en ucuz yapılabilecek kumaş etrafında uzun izahat almışlardır.

Fabrikanın gezilmesinden sonra Başvekil paşa fabrikanın bürosunda alâkadar zevatı kabul ederek kendilerinden bazı izahat almışlar ve iktısadî kalkınmamızda yeni verilmekte olan veçhe etrafında direktif vermişlerdir.

Sanayiimizin yeni veçhesi

Başvekil İsmet Paşa hazretlerinin son tetkik seyahatleri iktısadî mehafilde büyük bir dikkat ve alâka ile takip edilmektedir.

Bu tetkikat neticesinde iktısadî sahada yeni hareketlere ve sanayiimize yeni bir veçhe verilmesine intizar edilmektedir.

Bu hususta şimdiden verilmiş kararlar vardır.

En eyi, en ucuz

İsmet Paşa hazretleri dün fabrikaları gezerken halka en sağlam kumaşı en ucuza mal etmek lâzım geldiğine işaret etmişler ve bu hususun temini için direktif vermişlerdir. Sümer Banka ait fabrikalarda bilhassa köylünün en az bir para ile giyebileceği kumaş etrafında en kısa bir zamanda bitmek üzere tecrübeler yapılacak ve alınacak neticeye göre derhal tatbikata geçilecektir.

Hazır elbise fabrikası

Halka ve bilhassa köylüye en ucuz elbise temini bir taraftan da yerli mallara rağbet ve alâkayı arttırmak yolunda yürünürken bir hazır elbise fabrikası tesis etmeğe de karar verilmiş gibidir. Bu dikimevi Feshane fabrikası karşısında halen Müdafaai Milliye vekâletine ait olan dikimevi binasında tesis edilecektir. Bu suretle bir elbise çok ucuza çıkacak ve tabiatile büyük bir rağbet görecektir.

Millî tip

Türk nüfusunun en büyük kısmını teşkil eden Türk köylüsü için bir elbise şekli bulmak zarureti göz önünde tutulmaktadır.

Bu kumaşın cinsini tesbit için fabrikalar direktif almışlardır. Kayseri Bünyan mensucat fabrikasının bu işle meşgul olmasına karar verilmiştir. Köylü için bir elbise şekli yapılmasına da karar verilmiştir. Bu millî elbise tipi ve millî kumaş ileride halka da teşmil edilecektir.

Yerli iplik

Bugün yerli kumaşlarda ecnebi ipliği mühim bir yer tutmaktadır. Bundan sonrası için yerli iplik sanayiinin takviyesi için her fedakârlık yapılacaktır. İplik ithalâtının tahdidi hattâ tamamen men'i mukarrerdir. Türk yapağısından yapılmış Türk ipliği ile yerli kumaş yapmak başlıca gayedir.

Amelenin bilgisi

Türk amelesinin bilgisini arttırmak için kabil olan her şey yapılacaktır. Makine başında çalışan ameleden Avrupaya kısa müddetler dahilinde staj yapmak için bir kısmı gönderilecektir.

Sanayiimizin korunması

Sanayiimizin korunması için gümrük himayesi en faydalı bir şekilde devam edecektir. Kntenjanın kaldırılmasında hiç bir mahzur görülmemektedir.

Sanayiin inkişafile ithalâtın tabii azlığından gümrük resminde husule gelecek tenezzülün fabrikaların fazla istihsalâtından husule gelecek kazançla temin edileceği kanaati vardır.

Başvekil diyor ki..

Dün fabrikaları gezdikten sonra Başvekil İsmet Paşa hazretleri intibalarını ve görüşleri hakkında şu beyanatta bulunmuşlardır:

— *İhtiyacımız ve meselemizi henüz tamamen temin etmiş bir mevkide bulunmuyoruz. Yapılandan daha çok fazla yapacağız.*

Arkadaşların çalışması, gördüklerimiz bizi çok teşvik eder ve yeni tedbirler almağa sevkeder mahiyettedir. Gördüklerim ve intibalarım çok kuvvet verici ve iyidir.."

Tevfik Rüştü Ve Recep Beyler Dün geldiler

(Başı 1 inci sahifede)

lâk ve arazi meselesidir. Yugoslavyada tatbik edilmiş olan agraire kanunu mucibince, Türk tebaasına ait olan araziye vaz'ıyet edilmiş ve bu arazi küçük parçalar halinde köylüye tevzi edilmişti. Bu mesele senelerden beri muallâkta kalmış ve halledilememiştir. Aldığımız habere göre son zamanlarda iki hükûmet arasında vâki olan temaslar ve Belgrat sefirimiz Haydar Beyin teşebbüsü neticesinde bu mesele hakkında da bir hal sureti bulunmak üzeredir. Haydar Bey son zamanlarda birkaç defa Ankaraya giderek bu hussuta vâki olan teşebbüsleri hakkında Hariciye vekâletine izahat vermiş ve yeni talimat alarak Belgrada dönmüştür. Verilen habere göre bu mesele, Yugoslavya hükûmetinin vaziyet edilmiş olan Türk emvalinin istimlâk bedeline mukabil, maktu bir para vermesi suretile halledilecektir. Tevfik Rüştü Bey Belgratta bu mesele etrafında Yugoslavya hükûmetile görüşecektir. Tevfik Rüştü Bey yarın vapurla Pireye hareket edecek ve Atinada iki gün kaldıktan sonra Selânik tarikile Belgrada gidecektir.

ATİNA, 21 (A.A.) — Atina Ajansından: Gazeteler Tevfik Rüştü Beyin Belgrada giderken Atinadan geçeceğini ve her iki memleketi alâkadar eden meseleler hakkında Yunan hükûmetile görüşeceğini bildirmektedir.

Tevfik Rüştü Bey cuma günü Atinada

ATİNA, 21 — Yunan hükûmeti, Türkiye Hariciye vekili Tevfik Rüştü Beyin cuma günü buraya geleceğinden resmen haberdar edilmiştir. Tevfik Rüştü Beye samimî bir istikbal hazırlanmıştır. Atina matbuatı Tevfik Rüştü Beyin seyahatinden bahsederken bu seyahatin M. Titulescu'nun teşebbüsü ile akdi tasavvur edilen dört lor misakı ile alâkadar olduğunu kaydetmektedirler. Gazeteler, bu misak hakkında alâkadar hükûmetler arasında cereyan eden mükâlemelerden bahsediyorlar. .

Recep Bey

Cümhuriyet Halk fırkası umumî kâtibi Recep Bey dünkü trenle Ankaradan şehrimize gelmiştir. Recep Bey öğleden sonra fırka vilâyet merkezine gelerek yarım saat kadar meşgul olmuş ve Cevdet Kerim Beyden bazı izahat almıştır. Recep Bey perşembe sabahı Hariciye vekili Tevfik Rüştü Beyle beraber Atinaya hareket edecektir. Recep Bey bir ay Atinada kalarak istirahat edecek ve Atinadan Viyanaya giderek tedavi olacaktır.

Balkan Birliği yolunna

(Başı 1 inci sahifede)

badema Balkan devletleri hariciye nazırlarının aralarında toplanarak Balkanlara taallûk eden meseleleri görüşmeleri temennisini izhar etmiş idi. Konferansça kabul edilen bu teklif üzerine Yunan Hariciye nazırının devletler nezdinde bu hususta teşebbüste bulunmalarına karar verilmişti. Ahiren Hariciye vekili Tevfik Rüştü Beyin Atinayı ziyarete karar vermesi, bu teklif ile alâkadar gibi görünmektedir. Dün bu hususta Hasan Beyin fikrini sorduk, Hasan Bey bize şu cevabı verdiler:

— Tevfik Rüştü Beyin Atinayı ziyaretinin bizim temenni ve teklifimiz dahilinde olmasını temenni ederim. Fakat Yunan Hariciye nazırı Henüz bu hususta icap eden teşebbüste bulunmağa vakit bulamamıştır.

Balkan misakı

Hasan Bey, Balkan misakı hakkında sorduğumuz suale cevaben de:

— Balkan misakı fikri ilerilemektedir. Bu iki seneden beri üzerinde çalıştığımız bir fikirdir. Temenni ederiz ki hükûmetler bu husustaki projeyi tetkik etsinler ve ahval ve şeraiti nazarı itibara alarak bir karar ittihaz etsinler."

Saracoğlu Şükrü Beyi ziyaret

İsmet Paşa Hazretleri dün öğle yemeğini Tokatliyan otelinde Hariciye vekili Tevfik Rüştü Beyle yedikten sonra vekil beyle beraber Perapalas oteline giderek rahatsız bulunan Adliye vekili Saraçoğlu Şükrü Beyi ziyaret etmiştir. İsmet Paşa Şükrü Beyle bir saat kadar görüşmüştür.

Ceneureden bir şey çıkmıyacak

(Başı 1 inci sahifede)

du mevcutlarını ve kontrol meselelerini tetkike memur iki komisyon bir kaç defadır toplandığı halde meşgul olacağı ciddî meselelere henüz temas etmemiştir. Ordu mevcutlarını tetkika memur komisyon ikinci toplantısında İtalya murahhası M. Di Soranya, bu meselenin tabi tutulduğu müzakere usulünün İtalya heyeti murahhasası noktai nazarına tevafuk etmediğini, İtalya heyetinin müşahit vaziyetinde bulunacağını bildirdi. Ve komisyonu gayri faal bir hale soktu. Gerek İtalya heyetinin müşahit kalışı ve gerekse diğer hükûmetlerin murahhasları selâhiyetinin mahdut bulunması müzakere imkânlarını fazlaca güçleştirdiğinden konferans reisi M. Henderson konferansa aza olan hükûmetlere müracaat ederek geniş selâhiyetli murahhasların izamını rica etti ve aksi takdirde istifa edeceğini bildirdi. Bununla beraber ihdas edilen iki komisyon Almanların çekilmesi ve İtalyanların müşahit kalması yüzünden ve beynelmilel diğer meselelerin karışıklığından vaziyetin tenevvürüne kadar çalışıyor gibi görünüyor ve kısa toplantılar yaparak umumî komisyon içtima tarihi olan 4 kânunuevvele kadar büyük devletler arasında pek iptidaî şekilde olan müzakereleri teshil etmek istiyor. Milletler Cemiyeti muhitinde büyük devletler arasında başlıyan hususî müzakerelerin en nihayet cemiyet kadrosu içinde neticelendirileceği söyleniyor. Burada umumî kanaat büyük devletler arasındaki hususî müzakerat nasıl bir istikamet alırsa alsın, silâhları azaltma konferansı vazifesini istenilen şekilde ifa edemiyecektir .

Diğer taraftan İtalyanın konferans muhitinde müşahit kalmasını M. Mussolininin cemiyet kadrosu haricinde ve büyük devletler arasında hususî bir müzakere teklifinde bulunacağına dair bir delil gösteriliyor. Yalnız bu teklifte bulunmak için Mussolinin Alman-Fransız müzakeratının alacağı neticeyi beklediği ileri sürülüyor.

Tebliğ

CENEVRE, 21. A. A. — Dün akşamki içtima neticesinde büyük devletler mümessilleri, şu tebliği neşretmişlerdir :

" Konferans reisi, dünkü müracaatlarına devam ederek, konferans bürosunu çarşamba günü öğleden sonra toplamağa karar vermiştir. "

Rusya ve Japonyaya bir teklif

CENEVRE, 21. A. A. — Büyük devletler murahhasları dün saat 15 te M. Henderson'un riyaseti altında toplanmışlardır.

M. Vilson, Sovyet Rusya ile Japonyaya görüşme sahalarını genişletmelerini teklif etmiştir. Bu iki devletin de iştirak edeceği bir konferans bürosu içtimaî yapılmasına karar verilmiştir.

Yeni bir konferans mı?

CENEVRE, 21. A. A. — Havas Ajansı muhabirinden : En büyük selâhiyet sahibi bir menbadan bildirildiğine göre İngiliz hariciye nazırı Sir John Simon Londraya dönmeden evvel Amerika murahhası ile görüşmüş İtalyan şehirlerinden birinde Milletler cemiyeti haricine yeni bir konferans toplanması gerek İngilzlere ve gerek İtalya tarafından teklif edilecek olursa Amerikan hükûmetinin nasıl bir vaziyet alacağını anlamak istenmiştir.

Havas Ajansı M. Henderson'un da heman ayni saatte Sovyetler birliği mümessili M. Dovgalevski'den bu yolda bir istimzaçta bulunduğunu ilâve edebilecek vaziyette bulunmaktadır.

Diplomatik mahfeller Cenevrenin işgal ettiği mevkii bir İtalyan şehrine kaptırmamakta her suretle menfaattar olan M. Henderson'un bu yolda teşebbüslere girişebilmesini hayretle karılamaktadır.

Yeni konferansın toplanma tarihi ve programı bahsa mevzu olduğu gibi meçhullerle faraziye ve tahminlerle karşılaşılmaktadır.

Herhalde inceden inceye düşünülecek olursa yeni konferansı — hakikaten toplanacak olabilse — görünüşe göre sene sonundan önce içtima edemiyecektir.

Filhakika herkesçe bellidir ki büyük devletlerin mümessilleri dünkü toplantılarında silâhları azaltma meselesine "diplomasi tarikile" bir hal sureti aramağa karar vermişlerdir. Bunun ise bir gün yahut bir ay içinde yapılmausına imkân olmadığı ortadadır. Dörtler misaki hakkındaki müzakereler bile bir çok haftalar sürmüştür. Silâhları azaltma hakkında yapılacak mukaveleye dair ceryan edecek müzakerelerin daha az süreceği düşünülemez.

Yeni konferansın programına gelince böyle bir toplantının — onu tertip edenlerin fikrince — silâhları azaltma konferansınınkinden daha geniş bir programla faaliyete geçmesi lâzım geldiği hakkında bazı şayialar israrla dolaşmaktadır. Yeni konferans —onu hazırlayanların düşüncesine nazaran — bir sulh konferansı mahiyeti alacaktır. Bu da muahedelerin yeniden tetkiki ve değiştirilmesi teşebbüsüne muadil bir şey olacaktır. İngiltere yahut İtalyaya bu husus hakkındaki düşüncelerini açıkça bildirmedikçe program noktasına dair bir hüküm yürütmek mümkün olamaz.

Böyle bir konferansı toplamak düşüncesini ortada dolaşmakta olduğu şüphe götürmez bir hakikattır, bununla beraber bu projenin bir çok devletler. Bilhassa Lehistan ve küçük itilâf hükûmetleri tarafından şiddetli bir itiraz ve muhalefetle karşılanacağı da ayni derecede belli bir hakikattır. Gerek Lehistan, gerek küçük itilâf Avrupayi mevcut muahedelerin deşiştirilmesi yoluna sokacak bir konferanstan bahsedildiğini duymak bile istememektedir. Bu projenin bir kaç gün kadar bugünkü halile kalması, İngilterenin — bu husustaki tasavvurlarında israr gösterecek olursa — yeni konferansın müzakere mevzuu hakkında gizliden gizliye bazı istimzâçlarda daha bulunması muhtemeldir.

İktısat vekili Vapurcularla Görüştü

(Başı 1 inci sahifede)

ğunu, şirket müdiriyetine şimdilik kimsenin tayin edilmediğini söylemiştir.

Bir aralık şirket haricinde kalan vapurculardan da bahsedilmiş, Rufşen Bey, Ankarada takarrür eden esasları kabul etmediklerinden onların şirkete iştirak etmediklerini beyan etmiştir.

Müteakiben şirketin bazı temennileri Vekil Beyefendiye arzedilmiştir. Bunları en başlıcası, şirketin yeni vapurlar mübayaa etmek istediği, fakat Devlet şurasından çıkan son nizamnameye göre 15 yaşından yukarı vapur alınamıyacağı, Yunanistanda 30 yaşına kadar vapur mübayaasma müsade edilmekte olduğu ve bizde de bu yaş haddinin genişletilmesi faydalı görüldüğü idi. Vekil Beyefendi, şirketin bu hussuetaki düşüncelerini tahriren vekâlete bildirmesini söylemiş ve bu işi tetkik edeceğini vadetmiştir.

Bu hasbühalden sonra yandaki odaya geçilmiş ve hazırlanan büfede çay ve pasta ikramı ile Vekil Beyefendi izaz edilmiştir. .

Celâl Bey[illegible] müşfakıvet temennisi ile ayrılırken şirket erkânı tarafından teşyi[illegible].

Nüfusa yazılmamış çocuklar hakkında talimatname

Af kanununun 16 ncı maddesine dair talimatname vilâyetlere gönderildi

ANKARA, 21. (Miliyet) — 26-10-933 tarih ve 2230 numaralı af kanunun 16 ncı maddesinin tatbiki hakkında dahiliye vekâletince hazırlanan aşağıdaki talimatname vilâyet ve kazalara tamim edilmiştir :

Madde 1 — 26-10-933 tarih ve 2230 numaralı af kanununun nüfus dairelerini alâkadar eden 16 ncı maddesi ilişiktir.

Madde 2 — Bu maddedeki (a) kısmına göre 4 teşrinievvel 926 tarihinden evvel aktolunan nikâha müstenit evlenmeleri nüfus kütüklerine yazılmış bulunanlar bunlardan çocuk doğmuş, olsun olmasın gösterecekleri nizamname veya diğer vesikalar ve yahut köy ve mahalle muhtar ve ihtiyar heyetlerinin verecekleri nikâh ilmühaberleri üzerine idare heyeti karariyle nüfus kütüklerine kayt olunurlar bu evlenmelerden doğup ta kayit edilmemiş bulunan çocuklar da köy ve mahalle muhtar ve ihtiyar heyetlerinin verecekleri doğum veya müceddet kayit ilmuhaberleri üzerine babalarının yanına yazılacaklardır.

Madde 3-4 teşrinievvel 926 tarihinden 28-10-933 tarihine kadar her hangi bir süretle birleşip karı koca olarak yaşa- çocuk ister ölü doğsun ister canlı doçcuk ister ölü doğsun ister canlı doğup ta ölmüş bulunsun ister yaşamakta olsun bu karı koca yaşama hali mahalle veya köyünün muhtar ve ihtiyar heyetinin vereceği ilmuhaber ve idare heyetinin karariyle evlenme şeklinde kaytolunur eğer bu karı koca yaşayışından çocuk dünyaya gelmemiş ise bunlar evli olarak yazılamazlar.

Madde 4 — Evli erkeklerin 4 teşrinievvel 926 tarihinden sonra birleştikleri ikinci veya üçüncü kadınlardan çocuk dünyaya gelmiş olsa bile ikinci veya üçüncü kadınlarla evliliği tescile cevaz yoktur. Ancak 4 teşrinievvel 926 tarihinden evvelki ikinci , üçüncü ve dördüncü evlilikler ikinci madde hükmüne tabidir.

Madde 5 — Kanunda (erkek evli ise) denildiğine göre bu hüküm yazılış veya müracaat anındaki hale masruf olduğundan kayit esnasında kanunen tanınmış başka karısı bulunmiyorsa birlikte yaşadığı çocuk doğuran kadın hakkında 3 üncü madde hükmü tatbik olunur.

Madde 6 — 3 4 5 inci maddelerde yazılmış bulunan bütün hallerde doğmuş bulunan veya 25-8-934 tarihine kadar doğacak olan çocuklar mahalle veya köy muhtar ve ihtiyar heyetlerinin verecekleri doğum ve müceddet kayit ilmuhaberleri ve idare heyetinin kararı üzerine kayit olunurlar .

Madde 7-1 kânunusani 934 tarihinden itibaren belediyeler hududu dahilindeki mahalle muhtarlıkları lâğvedilmiş olacağından o tarihten sonra yukariki maddelerde mahalle muhtarlarının vermesi lâzım gelen ilmuhaberleri belediyeler vereceklerdir.

Madde 2 — Evlenme ve doğumun tescili için 28-10-934 tarihine kadar müracaat müddeti bulunduğundan bu müllet içinde müracaat vaki olup olmadığı bilinmek ve bu iş inzibat altında bulundurulmuş olmak üzere her vilâyet ve kazada sırf bu kanun ve talimatın mevzuu olan müracaatların kaydına mahsus olmak üzere birer müracaat defteri tutulacak ve müteselsil numara yürütülecek ve müracaat edenlere vali veya kaymakam veya bunların tavzih edeceği memurlar tarafından resmi mühürlü ve imzalı pulsuz birer müracaat pusulası verilecektir.

Bu müracaat defterleri tahriyat kalemlerinde tutulur.

Madde 9 — Kanunun (e) fıkrasına göre 3. 4. 5. 6. 7 inci maddeler hükümleri dahilindeki işler için Vali veya kaymakamlara müracaat edilmek ve bu müracaatlar üzerine tahkikat yapılarak idare heyetlerince bunlar bir karara bağlanmak ihtiza eder. Müracaatların mahalle veya köy ihtiyar heyetlerinden getirilecek pulsuz ilmuhaberler üzerine sifahende olması kâfi olup şifahen müracaat halinde müracaat defteri mülahazat hanesine müracaat edenin imza koyması lâzımdır.

Madde 10— idare heyetlerinin kararlarını veya ikinci maddede köy veya mahalle veya belediye ilmuhaberlerine ve bunlara istinaden yapılacak nüfus kayıtlarına itiraz edenlerin kanunun (g) fıkrasına göre mahkemeye müracaat eylemeleri icapeder . Yapılacak kaytlar ancak mahkemeden gelecek karara göre tashih edilebilir.

Madde 11 — Cezalar harçlar ve diğer resimleri kanun af etmiş olduğundan bunlar hakkında ceza aranmıyacak harç alınmıyacak ve yapılacak köy mahalle ve belediye evlenme ve doğum ve müceddet kayt ilmuhaberlerine ve idare heyeti mazbatalarına pul yapıştırılmıyacak ve istida ile müracaat halinde de istidaları pulsuz olacaktır.

Halkın azami derecede masraftan vikayesi matlup olduğundan müracaatları şifahi kabule müracaat defterine imza konması tercih edilmelidir.

Hüviyet cüzdanları meccanen ve pulsuz verilmelidir.

Balkan haberleri

M. Venizelosun bir makalesi

ATİNA, 21 (A.A.) — Muhalefet gazeteleri M. Venizelosun bir makalesini neşretmişlerdir. M. Venizelos bu yazısında kendisinde müstefit olduğu af tedbirini Plastires hareketine hiç bir veçhile iştirak etmediğini herkesin gözü önünde isbat etmesinin önüne geçmek hususunda hükûmetçe beslenen arzuya atfetmektedir.

M. Venizelos bu yazısının sonunda diyor ki:

"M. Çadaris Yunanistandaki iki büyük fırkayı biribirinden ayıran uçuru ro - -siyası huzur ve sükûnu eski haline getireyim derken - bir kat daha derinleştirmiştir.

Yunanistanda af

ATİNA, 21 (A.A.) — 6 martta Plastiras tarafından yapılan harekete iştirak etmiş olan sivillerin affı ilân edilmiştir. Bu af, bilhassa M. Venizelosu alâkadar etmektedir. Fili hizmette ihtiyatta bulunan veya müteakit olan bütün askerler aftan hariçtir.

Yunan-Bulgar meselesi

ATİNA, 21 (Miiyet) — Hükûmet gazetesi olan Proia Yunanistanla Bulgaristan arasındaki muallâk meselelerin halli için başlayacak müzakereler hakkında yazdığı bir maklede Yunanistanın bu hussutaki hüsnü niyetini kaydettikten sonra diyor ki:

"Sofya Başpapası Stefanos Efendi bir kongrede Bulgaristanın Trakyasız yaşayabilmesine imkân olmadığını söylemiş, Bulgaristanın şimdiki gayri tabii cenup hudutlarının tashihi lâzım geldiğini ilâve etmişti.

Bulgaristanın arazi üzerinde bu neviden istihkak iddiaları devam ettikçe, pek sarihtir ki, bütün bunların Yunanistanda yaptığı akisler, bir Bulgar - Yunan anlaşması için ideal şerait teşkil etmezler.

Yeni profesörlerin telyazısı

ANKARA, 21. A. A. — İstanbul Üniversitesi yeni profesörleri maarif Vekili Hikmet Beye şu tel yazısını göndermişlerdir :

Maarif Vekili Hikmet Beyefendi Hazretlerine :

Üniversitede derslere başlanırken yeni gelen profesörler İstanbul üniversitesini teşriflerinden ve kıymetli teşçilerinden dolayi zatı devletlerine teşekkür ederler. Türk meslekdaşlarımız bizi sevimli bir samimiyetle kabul etmişlerdir. Kendilerinin yanında istikbalin ümidi olan münevver Türk gençliğini hazırlamakla bahtiyar olacağız.

Türkiyede yarattıkları en esaslı müessesesine yüksek bir ilim ve insanlık kıymetini haiz yeni bir müessese idare eden Gazi Hazretlerine bize kucağını açan güzel ve büyük Türkiyeye selâmlarımızı ve fedakârlığımızı iblâğ buyurmalarını rica ederiz.

İstanbul üniversitesi
yeni profesörleri

Maarif Vekili Hikmet Bey cevaben şu tel yazısını göndermiştir :

İstanbul Üniversitesi Rektörlüğüne

Üniversitenin yeni profesörlerinden almış olduğum pek samimî tel yazısına teşekkür ederim. Tel yazısı Reisicümhur Hazretlerine arzedilmiştir. Çok memnun olmuşlar ve cümleye selâm ve teşekkürlerini yüksek vasıtanızla tebliğini tensip buyurmuşlardır.

Maarif Vekili

Milliyet'in romanı: 69

ESRARSIZ HAYAT

Hollywood'da sinema yıldızlarının romanı

Yazan: VİCKİ BAUM — *Tercime: KÂMRAN ŞERİF*

Aydınlık pencerenin karşısında inci dizisi gibi birbirine sıkışmış yağmur tanelerine baktı. Tobias evvelâ, ileri doğru adım atmadan ayağını havada tutarak tereddütle takip etti. Fakat yağmur taneleri tüylerine işleyip derisini ıslatmağa başlayınca neşeli neşeli havladı.

Gökten düşen bu ne olduğu bellisiz şeyi yutmağa çalışıyordu. Burası köpek için harikulâde bir âlemdi.

Mister Colmore Drake'e:

— Yağmurdan sonra sazan balıkları iyi yem kaparlar, dedi.

— Benim hatırımda kaldığına göre yağmurdan sonra değil, yağmurdan evvel...

Mister Colmore gülümsiyerek:

— Hem evvel, hem sonra...

Drake eliyle ıslak yüzünü sildi ve ağzını açtı. Nemli, sıcak, taze havayı yuttu. Her tarafta sesler geliyordu.

— Yağmur harikulâde güzel, dedi.

— Meksikadan mı geliyorsunuz?

— Hayir, neden? Los Angelos"tan geliyorum.

Orası da fazla kuraktır da... Bütün cenubugarbî sahilinde hava yerine benzin dumanı teneffüs edersiniz. Benzin dumanı adeta pıçakla kesilir. İnsan yağmurun kıymetini ancak uzun müddet yağmur görmediği zaman anlar.

— Evet. Hakkınız var.

— Mister Drake, bir kere Meksikaya gitmiştim. Dokuz ay yağmur yüzü görmedim. Kakte ağaçlarından bir de bataklık sıtmasından başka bir şey yok. Daima bir ateş ve kininden dolayı kulaklarda uğultu. Nihayet Chicago'ya geldim. İstasyona çıkar çıkmaz yağmur başlamasın mı? Her taraf ıslak, sokak kirli, yağmur kirli, kadınların ellerinde şemsiyeler, ayaklarında lâstikler. Olduğum yerde durup canıgönülden kahkaha ile güldüm. Nefes alıp ciğerlerimi doldurdum. Orta - Garbin o kirli yağmurlu gününde, Chicago'da mes'ut olduğum kadar hayatımda mes'ut olduğumu bilmiyorum. Bana yağmuru anlatmayın. Kurak memleketten gelen bir insan için yağmurun ne demek olduğunu pekâlâ bilirim. Los - Angelos oldukça kuraktır.

— Evet. Fakat insan içinde olursa pek farkında olmaz. Hakikaten çok kuraktır.

— Eh, Allah rahatlık versin, Mister Drake... Gayet rahat uyursunuz.

— İnşallah.

— Onda hiç şüpheniz olmasın. Burada herkes çok rahat uyur. Buraya gelenlerin çehreleri daima sizinki kadar bozuktur. Fakat bir kaç gün içinde tanılmez bir hale gelirler. Herkesin arasıra biraz dinlenmeğe hakkı vardır, değil mi? Eh, Allah rahatlık versin, Mister Drake... İnşallah horoz sizi rahatsız etmez. Büyük horoz arsız değildir. Fakat küçüğü, daha güneş doğmadan yaygaraya başlar. Şimdi saat daha üç buçuk.

Yağmur tatlı bir zemzeme ile göle dökülüyor; çarşaflar temiz ve biraz nemli. İnsanın vücudu ile birlikte ısınıyor. İnsan iyi uyuyor. Sonra küçük horoz ötmeğe başlıyor. Sonra güneş doğuyor. Dağın tepesi, geçerken tevkif ettiği ilk ışıklarla aydınlanıyor. Daha aşağıda, kalın ve beyaz bir bulut havada duruyor; göle sıs basmış. Sis kalkınca gölde balıkların sudan dışarı sıçradıkları görülüyor; sonra gölün taş tahtayı andıran sathında gümüşi bir yuvarlak kayıyor. Pencerenin kenarına bir kelebek konmuş. Kanatları titriyor ve kelebek o halile ufacık yelkenli bir kayığı andırıyor. Horoz ötmesile uyanan Drake pencereye gidiyor; sonra tekrar yatıp uyuyor.

Saat yedide Georgie Colmore geldi. Evsahibinin ikiz çocuklarından biri idi. Bacaklarında dimiden bir pantalon ayaklarında kocaman çizmeler vardı. Çocuk olta ile balık tutma bahsinde mütehassıs addolunuyordu. Üç günden beri bıyık salıvermeyi düşünen Drake traş olmaktan sarfınazar ediyor. Sabah duşunu da en basit bir şekle sokmuştur. Yelkenbezinden bir pantalon ve gömleğinin üstüne de sveter giymiştir.

Mühmel kıyafette gezen insanların uydukları zevki tadıyor. New - York garının bir köşesinde tıklım tıklım elbise dolu iki sandık varır. Bunların sahibi müracaat etmemişti. *Europe* vapuru çoktan Atlas denizine açılmış. Sahibi zuhur etmeyen 256 numaralı kamarasında bir sürü mektup, telgraf, çiçek boş yere mürselünileyhlerini bekliyorlar.

Drake dalgın bir halde:

— Bari Jerry'ye haber versem.., dedi.

Fakat bu işi daha sonraya bıraktı. Ve "Dört kardeşler,, in yolunu tuttu. Artık Jerry bir daha aklına gelmedi bile.

"Dört kardeşler,, yolu hep yokuştur. Evvelâ ormanın boyunca yürünüyor, sonra ahşap bir köprüden geçilerek ormanın içine giriliyor. Arazi çakıllı. Yer yer, ufacık mika parçaları parıldıyor. Ağaçlar yüksek ve güzel: Geniş dallı kayınağaçlar: biribirine pek sıkı değil. Fujerler, diğer bir takım büyük, yumuşak, dantelâlı yapraklar toprağı saklıyor. Yapraklarda şebnem dolu örümcek yuvaları asılı lâtif surette ıslak toprak kokan turuncu başlı mantarlar. Yolun üstünde yürşuni sincaplar sıçrayıyorlar, sonra önayaklarını kavuşturup yere bakarak sessiz duruyorlar. Yolu bilmediği halde daima önde giden Tobias arasıra sevincinden çıldırır gibi oluyor. Sanki bir telgraf almış gibi yerden yere alabildiğine koşmağa başlıyor. Sonra burnu yerde, meçhul bir izi takip ederek geri dönüyor. Arkada kalıp dört ayağı ile toprağı kazıyor. Sonra kulaklarını kısarak gene efendisini takibe başlıyor. Hâsılı bugün Tobias'ın en mes'ut günüdür. Köpek arasıra efendisine gözlerini çevirip endişeli endişeli bakıyor: Oooh, keyfi yerinde!

Nihayet ırmağa geliyorlar. Irmak dik bir meyil takip ederek süratle akıyor. Suyu da soğuk gibi. Rengi kur-

(Arkası var)

İSTANBUL VE TRAKYA ŞEKER FABRİKALARI
Türk Anonim Şirketinden:

Fabrika mızda çıkarılmağa başlanan yeni sene mahsulü toz ve kesme şekerler 29 Temmuz tarihinden itibaren bin kilodan az olmamak üzere her isteyene satılmaktadır. Fiatlarımız eskisi gibidir. Yani İstanbul'da Sirkeci istasyonunda veya depolarımızda araba veya kayıkta teslim

Çuvalda Kristal Toz Şekerin Kilosu 36,75 Sandıkta Küp Şekerin Kilosu 39,50 Kuruştur.

Ancak en az beş vagon şekeri birden alanlara vagon başma beş lira indirilir. İstanbul haricindeki yerlerden yapılacak sipar işler bedelin yüzde yirmisi peşin ve üst tarafı hamule senedi mukabilinde ödenmek üzere derhal gönderilir. Depodan itibaren bütün masraflar ve mes'uliyet müşteriye aittir. Gönderilecek mal şirket tarafından müşteri hesabına sigorta ettirilir. Sipariş bedelinin tamammı gönderenler için sigorta ihtiyarî olduğu gibi en az beş vagon sipariş ederek bedelinin temammı peşin ödeyenler vagon başma beş lira tenzilâttan istifade ederler.

Adres : İstanbul'da Bahçekapıda Dördüncü Vakıf Han. No. 40-30. Telgraf adresi : İstanbul, Şeker Telefon No. 24470. 8073

ASİPİN KENAN Tabletleri: Paris, İzmir, Bari sergilerinde birinci derece diploma ve altın madalya kazandı. Grip, nezle, soğuk algınlığı, baş ve diş ağrıları gibi hastalıkların en güzel ve kat'î ilâcıdır, İsmine dikkat buyurulması. (8387) 8326

Köy çocuğu okumak isteyor mektep uzak..

Öyle olduğu halde yaz kış civar köyün mektebine gidip geliyor

Bir köy mektebine giden talebe

DEVREK, (Milliyet) — Anadoluda köylerde ilk tahsil devresinde ki çocukların okumalarını ikiye ayırmak lâzımgelir..

1 — Köyünde mektep olanlar.

2 — Köyünde mektep olmayıp komşu köylerdeki mektebe gitmek mecburiyetinde bulunanlar.

Köyünde mektep olanlar ilk tahsillerini köyde kendilerine düşen vazifeleri yaptıktan sonra, mektebi olmıyanlara nazaran rahatça bitirirler. Sekiz yaşını geçen bir köy çocuğunun yapacağı işler hem mühim, hem de zordur. Büyüklerile dağa odun kesmeğe gitmek, harmanda çalışmak, — eğer varsa — bahçeleri sulamak, davarları gütmek, köy meydanını süpürmek köy çocuğunun başlıca vazifeleridir. Sabahleyin saat beşte uyandıkları zaman kendi ektikleri, kendi biçtikleri, kendi pişirdikleri bir dilim kara akmeği — belki de katıksız — yedikten sonra köy meydanını süpürmeğe, yahut o gün büyüklerinin söyledikleri işleri yapmağa giderler. Mektep vakti geldiği zaman — saatle değil, rastgele — anladıktan sonra eğer yazsa hocalarına dağlardan çiçek, kışta bulunuyorlarsa dershanedeki ocakta yanacak odun toplarlar. Her çocukta mektebe ne kadar çok odun götürürsem, hoca efendi beni o kadar çok sever.. Kanaati vardır.

Ve hakikaten kışın çok odun getirenler hemen hemen hiç cezaya kalkmaz. Bu nokta üzerinde köy muallimlerine darılmaya hakkımız yoktur.

Çünkü mahrukat parası olarak merbut bulunduğu kaza muhasebei hususiyesinde aldığı üç beş kuruş ancak bir ay kadar çocuklarını ve kendisini ısıtır. Köy çocuğu mektebine götüreceği odunu sırtına yüklendikten sonra ilk derse ulaşmak için koşa koşa mektebin yolunu tutar. Ve terli sırtına yapışan gömleğini ilk ders esnasında kurutur. Yüzde altmışının kıraati yoktur. Arkadaşının kitabından o günkü dersini okumak için uğraşırken teneffüs zamanı gelir. Teneffüste bildikleri oyunları oynarlar. İkinci derste — yazı yahut imla dersi — kalemi defteri olanlar derslerinden istifade ederler. Olmıyanlar gelecek derste getireceklerini, babasının alacağını hocalarına söylerler. Zavallı çocuk ne yapsın, babası ayağına ayakkabı almaya bile âcizdir. Hele babası olmıyanların bazıları kitapsız sınıf geçerler. Bu iç acıtan hâdiselere ben kaç yerde rastgeldim. (1) Öyle tatillerinde evlerinden getirdikleri ekmek, çökelek peyniri ve bu gibi yiyeceklerini hep beraber biribirlerine ikram ederek yerler. Öğleden sonra iki ders bittikten sonra evlerine dönen çocuklar annelerine yardım ederler. Çeşmeden su getirirler evin önünü süpürürler. Akşam yemeğinden sonra Büyüklerile misafir gittikleri evlerde diğer çocuklarla derslerine çalışırlar. Bu gördükleri işlere haftada bir defa en zoru, kasabayı görecekleri için kendilerince eğlenceli bir iş, daha ilâve edilir. Bağlı oldukları kazada her tarafta muayyen bir günde pazar kurulur, her köy çocuğu büyüklerile beraber pazara odun, yumurta, tavuk ve köylerinde çıkan şeyleri satmağa götürür. Kasabada pazar kurulan gün mektebe gitmezler. O gün köy mualliminin en rahat ettiği bir gündür. Çünkü derse gelenler, ya satacak bir şeyi olmıyanlar, yahut hasta olanlardır ki yekûnu pek azdır. Köyünde mektebi olanlar, yukarda anlattığım gibi ilk tahsillerini bitirirler..

Mektebi olmıyanların ise vaziyetleri pek müşkül ve çok fena bir haldedir. Anadolunun hemen hemen yüzde yetmiş yerinde üç dört köye bir mektep vardır. Mektebi olmıyan köy çocukları sabahleyin erkenden köy meydanına tolanırlar. Hep beraber bazı iki, bazı üç saat mesafede bulunan komşu köydeki mektebe giderler. Yazın bu yürüyüş eğlenceli olsa bile kışın çok fenadır. Batak yerlerden, derelerden geçmek mini mini adımların değil, büyüklerin bile çok zor başaracakları iştir.

Hiç ututmam: Ilgaz kazasında yıllarca evvel merkezde muallimdim. Hasan, Veli, Mehmet isminde üç tane, fakat mektebe geç gelen talebem vardı. Kışın bu çocuklar daha fazla geç ve her gün birisinin üstü başı tamamile yaş gelirlerdi. Köylerinin iki buçuk saat uzak olduğunu biliyordum. Fakat neden sıra ile üstleri her gün ıslanıyordu. Bir sabah çocuklara sordum. Dediler ki:

— Bizim köyün yanından geçen dere taştı. İçine girmeden yola çıkılmıyor, her gün hepimiz ıslanacağına sırayla biribirimizi dereden geçiriyoruz..

Bu kadar acı ve müşkül mahrumiyetler karşısında tahsilini bitirmek için, kudret ancak Anadolunun köy çocuklarına has bir meziyettir. Eğer şehirliler gibi köylerinde yaşayış tarzı kolay ve iyi olsa eminim ki köylülerden bizden daha çok okumuş ve bilgili insan yetişir.

Galip FUAT

(1) Ben küçük yaşımdanberi kaymakam olan babamla Anadoluyu karış karış gezdim.

Çankırı - Ankara Şosesi

ÇANKIRI, (Milliyet) — Bugünkü faaliyete bakılırsa Çankırı — Ankara şosesi yakında çok muntazam bir şose haline gelecektir.

İstiklâl mücadelesinde Kastamonu ve civar Karadeniz mıntakasından gelen sevkiyat ve mühimmatı Garp cephesine götüren bu tarihî yol, bugün iki vilâyetin gayretile muntazam bir hale ifrağ edilmektedir.

Şimdiye kadar eskimiş olan bu şosenin tamiri için her sene cüz'î bir faaliyet görülürken bu sene ehemmiyetli bir tamire başlanmıştır.

Ankara nafiasının faaliyeti ve Çankırı nafiasının gayreti her iki taraftan bu şoseyi yakın bir zamanda bitirmiş olacaktır.

Kış bastırmadan bu işin bitmesi muhtemeldir. Eğer Çankırı meclisi umumîsi geçen sene nafia bütçesine biraz daha fazla tahsisat ayırmış olsaydı, bu yolda ufak fakat bozuk köprülerin de yapılması imkânı olacaktı.

Çankırının bugünkü halde en ehemmiyet vereceği yollar Kastamonu yolu ... kazalarının yolu olmalıdır. Kastamonu yolu bu sene de yapılmakta ise de bütün bozuk kısımlarının yapılmasına imkân yoktur. Halbuki Kastamonu tarafı güzel bir şose ile bağlanmış ve bağlanmaktadır. Memleketin iktısadiyatı yollarile ölçüldüğüne göre Çankırının nafia işlerine daha çok ehemmiyet vermesi lüzumlu ve zarurîdir.

Çerkeş kazasının yolu da düşünülecek bir meseledir.

Çankırıyla Çerkeş arasında yol çok bozuktur. Bu bozukluğundan dolayı da otomobiller sefer yapamamaktadır. Çerkeşe gidecek olanlar haftalarca bekleyip nihayet nazla bir otomobili seferber yapabilmektedir. Halbuki vilâyetle kaza arasında her hususta iktısadî merbutiyet alış veriş olması lâzım gelirken Çerkeşin bütün ihtiyaçlarına Adapazarı cevap vermektedir.

Bütün alış verişini ora ile yapmaktadır.

Maamafih Irmak — Ereğli hattı iki sene sonra açılınca Çerkeş - Çankırı münasebatı iktısadiyesi başlıyacaktır.

Köy yollarına gelince; köyler arasında hemen hemen hiç bir iyi yol yok gibidir. Bir kısmı yaptırılmış, tamir ettirilmiş, bozulmuştur. Bir kısmı hiç yapılamamıştır.

Bandırma piyasasında

BANDIRMA, (Milliyet) — Bandırma Zahire piyasasında son günlerde kaplıca fiatlerinde yükselis olmuş, okkası 50 - 60 paraya satılırken birdenbire 2 kuruş 100 paraya fırlamıştır.

Tüccar ümit etmediği halde köylüden bir ay içinde 1,000,000 kilodan fazla ma bübayaa ettirmiş ve kâmilen Avrupa tüccarına satmıştır. Toplanan kaplıçalar Belçikanın Anvers şehrine gönderilmek üzere vapurlara tahmil edilmektedir.

9 okka mısır için

AYDIN, (Milliyet) — Karapınar nahiyesinin Sandıklı köyünde oturan Priştineli Abdullah , Koçarlının Yeni köyün de oturan gene Piriştineli Abdiyi evvelki gün Dedeköylü Muharrem Beyin fabrikası önünden geçerken rastlamış ve Aptide alacağı olan bir dolu (9 okka) mısırı alamamaktan çıkan münazaa neticesi Aptiyi bıçakla öldürmüştür. Vakadan haberdar olan Koçarlı nahiye müdürü Osman Bey Jandarmalarla vak'a mahalline gelmiş ve bir saat içinde katili yakalayarak adliyeye teslim etmiştir.

Zonguldakta yeni hükûmet konağı

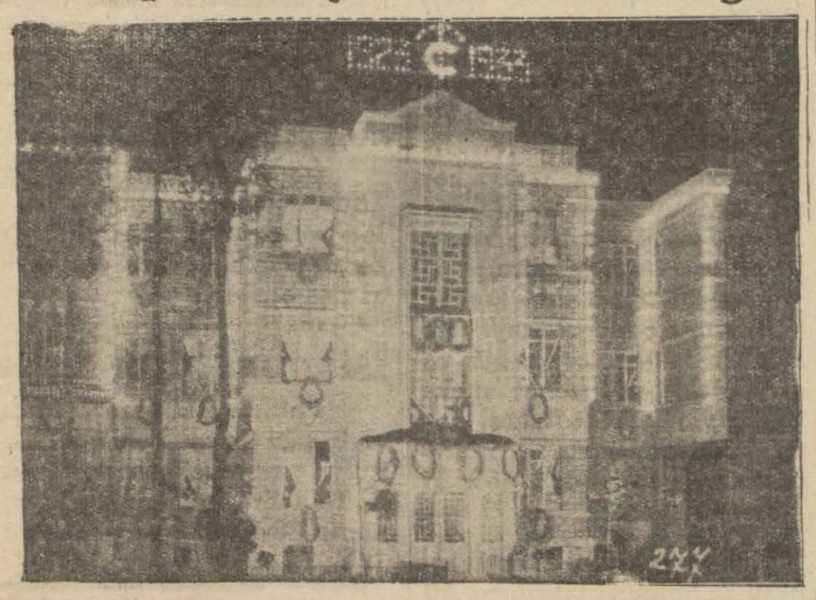

Zonguldak hükûmet konağının bayram gecesi alınmış bir resmi

ZONGULDAK, (Milliyet) — Zonguldakta bundan bir iki sene evvel hükûmet konağının her daire si ayrı bir yerde otururmuş.. Hükûmette bir saatlik işi olanlar ancak iki günde işlerini bitirirlermiş.. Meselâ tapuya bir istidanız mı hava le edildi? Sorun bakalım tapu dairesi nerede? Ta... Caddenin öbür ucunda! Haydi bakalım oraya.. Tapuda muameleniz bittikten sonra istidanızda nüfusa gitmek kaydı var.. Nüfus dairesi nerede? Tapuya on beş dakikalık bir sokak içinde.. Siz nüfus dairesinden döndükten sonra akşam olur. İşiniz bitmez.. Şimdi Vali Halit Bey zamanında yapılan hükûmet konağının içinde bütün daireler halkın işlerini çarçabuk görüyorlar.

Kaçak bir katil

Beş altı sene sonra yakayı ele verdi

TOKAT, (Milliyet) — Katilden on beş seneye mahkûm olup epeyce zaman şekavette dolaştıktan sonra beş altı senedir izini kaybettiren Erbaanın değirmenci köyünden kel Ali Tokatta başkasının hüviyet cüzdanı ile birlikte yakalanmıştır.

Yolları tetkik

AYDIN, (Milliyet) — Nafia müfettişlerinden Emin Bey dün Aydına gelmiştir. Emin Bey, Nazilli - Bozduğan ve karacasu - Kuyucuk yollarını tetkik edecektir.

Menenjit aşısı

AYDIN, (Milliyet) — Şehrimiz mekteplerinden umum talebeye menenjit aşısı yapılmaktadır.

Çankırıda 40 yataklı hastane yapılıyor

ÇANKIRI, (Milliyet) — Geçen sene İdareihususiye bütçesinden konan tahsisatla memleket hastahanesinin tevsiî ve yeni beton arme ve bütün konforu havi binanın yapılması takarrür ederek yirmi dokuz bin lira bedelikeşfi Ankaralı müteahhit Hafız Galip Beye ihale edilmişti. Bu bina 15 kânunuevvelde teslim edilmiş olacaktır. Halihazırda işi azalmıştır.

Bina bir kat üzerine "Kübik,, bir şekilde gayet güzeldir. 40 yataklık olan bu binada 6 koğuş, 2 ameliyat odası, sertabip ve doktorlar odası vardır. Dahilen ve haricen güzel bir bina olacaktır.

Haber aldığımıza göre gelecek sene İdareihususiye bütçesine yirmi bin lira daha tahsisat koyarak eski hastahane binasının yıktırılarak 20 yataklık bir pavyon ile doktorlar ve idare memurları için de ayrıca binalar yaptırılacaktır .

Karacasu fırka binası

KARACASU, (Milliyet) — Senelerdenberi kiralanan mağazalarda çalışan fırkamıza belediye tarafından teberru edilen ve kasabanın en şerefli mevkiinde olan arsa üzerinde yapılacak fırka binasının temel atma merasimi büyük bayramda yapılmıştı. İnşaata devam olunmaktadır.

Başta fırka reisi Ali Rıza ve belediye reisi Ali Vehbi beyler olduğu halde binanın bir an evvel bitirilmesi için bütün memleket gençliği candan çalışmakta ve yardım etmektedirler.

Kazamızın fırka mahalle ve köy ocak kongreleri bitirilmiştir.

Nazilli'de millî harekâta ait evrak

NAZİLLİ, (Milliyet) — Aydın ve havalisinin düşman tarafından işgalinden sonra teşekkül eden millî kuvvetleri idare etmek üzere kurulan Nazilli heyeti merkeziyesi, Nazillinin düşmesinden ve millî kuvvetler ordu karosuna alınmasından sonra dağılmıştı. O zamandanberi Burdur vilâyet evrak mahzeninde bulunan heyeti merkeziyeye ait evrak, bu defa getirilmiş ve Nazilli halkevine teslim edilmiştir. Bu evrak arasında, Aydın ve havalisinde millî kalkınmanın bütün safahatını gösteren çok kıymetli vesikalar da vardı.

Nazilli belediye meclisi ikinci teşrin devresi toplantısını bitirerek dağılmıştır. Bu toplantıda meclis elektrik tesisatı satınalma işini bitirmiş ve tesisatın müteahhidin elinde bulunduğu zaman kırılan makine parçası için hakeme gidilmesine karar verilmiştir. Belediye tesisatı satınalmak için yapacağı istikraz için çalışmaktadır.

Germencik ocak kongresi

GERMENCİK, (Millyet) — Nahiyemize bağlı fırkamız mahalle ve köy ocak kongreleri bitirilmiştir. Bu sene kongreler geçen senelerden daha alâkalı olmuş ve ocaklarda yazılı fırka azalarının hapsi de kongrelerde bulunmuşlardır.

Gemlik Adapazar bankasının yıldönümü

GEMLİK, 20 (Milliyet) — Adapazarı Türk Ticaret Bankasının buradaki şubesinin üçüncü açılış yıldönümü münasebetile banka bayraklarla süslenmiş ve merasim yapılmıştır.

İzmitte evlenenler

İZMİT (Milliyet) — Geçenlerde heyecanlı bir aşk macerası neticeside kaçtıkları yazılan marangoz Hasan Efendiyle sevdiği genç kız evlenmiş, mesut bir yuva kurmuşlardır. Geçen hafta şehrimiz de sekiz nikâh olmuştur.

VAPURCULUK
TÜRK ANONİM ŞİRKETİ
İSTANBUL ACENTALIĞI
Liman Han, Telefon: 22925
İşletme müdiriyeti: Tel: 22921

MERSİN YOLU
BÜLENT
vapuru 26 Teşrinisani Pazar günü Sirkeci rıhtımından saat 10 da hareketle Mersin yoluna gidecektir.
Gidişte : Çanakkale, İzmir, Küllük, Bodrum, Rodos, Marmaris, Dalyan, Fethiye, Kalkan, Kaş, Finike, Antalya, Alanya ve Mersine gidecektir. Dönüşte: bunlara ilâveten Taşucu, Anamur, Kuşadası, Geliboluya da uğrayacaktır.

Deniz Yolları İşletmesi
ACENTALARI :
Karaköy - Köprübaşı Tel. 42361
Sirkeci Mühürdar zade han Tel.:22740

Mersin Sür'at Postası
Çanakkale vapuru 24 İkinci teşrin Cuma onda Sirkeci rıhtımından kalkarak İzmir, Antalya, Mersin, Payas'a. Dönüşte bunlara ilâveten Alanya, Küllük, Çanakkale'ye uğrar. (6439)

Karadeniz Sür'at Postası
Gülcemal vapuru 23 ikinci teşrin Perşembe 18 de Galata rıhtımından kalkarak İnebolu, Samsun, Ordu, Gireson, Trabzon, Rize, Hopa'ya. Dönüşte bunlara ilâveten Pazar, Pulatane'ye uğrar. (6440)

Ademi iktidar ve bel gevşekligine
karşı en müessir deva SERVO'N haplarıdır. Deposu, Istanbulda Sirkecide Ali Rıza Merkez eczanesidir. Taşraya 150 kuruş posta ile gönderilir. İzmir'de İrgat pazarındaki, Trabzon'da Yeni Ferah eczanelerinde bulunur.
9335 8240

Umumi Neşriyat ve Yazı İşleri Müdürü ETEM İZZET
Gazetecilik ve Matbaacılık T. A. Ş.

Lâleli Apartımanlarında

Kiralık Evler

3, 4, 5 odalı (6386)

Liseler Alım Satım komisyonundan

İstanbul Erkek Lisesinde keşfi mucibince yaptırılacak Sıcak Su tesisatı 29-11-933 çarşamba günü saat 16 da ihale edilmek üzere kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. Taliplerin keşfi görmek üzere İstanbul Lisesindeki Komisyon Kalemine ve münakasaya iştirak edeceklerin de ihale günü teminatı muvakkate makbuzlarile beraber Komisyonumuza müracaatları. (6142) 8412

3 üncü KOLORDU İLÂNLARI

Safranbolu Askerî SA. AL. KO. dan :

Safranboludaki kıt'at ihtiyacı için kapalı zarfla 170,000 kilo un alınacaktır. İhalesi 16-12-933 cumartesi günü saat 15 tedir. Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirâk için de o gün ve vaktinden evvel teklif ve teminat mektuplarile Safranboluda As. SA. AL. KO. na müracaatları. (3400) (6434)

* * *

K. O. ve 1. F. Kıt'aları ihtiyacı için 48,000 kilo mercimek kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 13-12-933 çarşamba günü saat 14,30 dadır. Taliplerin nümune ve şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirâk için de o gün ve vaktinden evvel teklif ve teminat mektuplarile Fındıklıda 3. K. O. SA. AL. KO. na müracaatları. (501) (6437)

* * *

Çatalca Mst. Mv. kıt'aları ihtiyacı için açık münakasa ile 12,000 kilo mercimek alınacaktır. İhalesi 13-12-933 çarşamba günü saat 14 tedir. Taliplerin nümune ve şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirâk için de o gün ve vaktinden evvel teminatlarile Fındıklıda 3. K. O. SA. AL. KO. na müracaatları. (500) (6436)

* * *

İslahiye Askerî SA. KO. dan :

İslahiyedeki kıt'at ihtiyacı için 175,000 kilo ekmek kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 12-12-933 çarşamba günü saat 14 tedir. Hariçten talip olacakların ihale zamanından evvel teklif mektuplarını bulundukları yerlerdeki SA. AL. KO. larına vermeleri. Evsaf ve şeraiti görmek isteyenler de İstanbul, Ankara, Mersin, Adana, İslahiye SA. AL. KO. larına müracaatları. (3399) (6435)

* * *

Çorlu Askerî Satınalma Komisyonundan :

Tekirdağındaki kıt'at ihtiyacı için 180,000 kilo Ekmeklik Un kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 21-12-933 Perşembe günü saat 14 tedir. Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için de o gün ve vaktinden evvel teklif ve teminat mektuplariyle Çorluda Askerî Satınalma Komisyonuna müracaatları. (3393) (6390)

* * *

Çorlu Askerî SA. AL. KO. dan:

Çorludaki kıt'at ihtiyacı için açık münakasa ile 8800 kilo Lahana, 9,300 kilo Pırasa, 2,000 kilo Taze Bakla, 6,500 kilo İspanak alınacaktır. İhalesi 29-11-933 çarşamba günü saat 15 tedir. Şartnameyi görmek veya almak isteyenlerin her gün ve münaksaya gireceklerin de o gün ve vaktinden evvel teminatlarile Çorluda Fırka SA. AL. KO. na müracaatları. (3376) (6100) 8396

İzmit Fırka SA. AL. KO. dan :

İzmit ve Tuzladaki kıt'at ihtiyacı için 212,100 kilo arpa kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 16-12-933 cumartesi günü saat 10 dadır. Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirâk için de o gün ve vaktinden evvel teklif ve teminat mektuplarile İzmitte Fırka SA. AL. KO. na müracaatları. (3392) (6389) 8697

* * *

Ezine Askerî Satınalma Komisyonundan :

Ezine ve Bayramıçtaki kıt'at ihtiyacı için 440 ton Un kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 9-12-933 cumartesi günü saat 16 dadır. Taliplerin şartnameyi görmek için mahallî Satın alma komisyonlarına ve münakasaya iştirâk için de tayin edilen gün ve saatte teklif ve teminat mektuplariyle Ezinede Askerî Satınalma Komisyonuna müracaatları. (3384) (62 2) 8533

* * *

Mülga harbiye nezareti binasında bulunan takriben 40 ton ağırlığındaki evrak pazarlıkla Tophanede Askerî San'atlar mektebine naklettirilecektir. İhalesi 23-11-933 perşembe günü saat 11 dedir. Nakline talip olanların şartnameyi görmek üzere her gün ve pazarlığa iştirâk için de o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda Üçüncü Kolordu Satınalma Komisyonuna müracaatları. (499) (6418) 8730

İstanbul Mr. Kumandanlığı Satınalma kom. ilânları

İstanbul Levazım Yollama Müdürlüğünün vesaitleri kâfi gelmediği zamanlarda nakliyatın temini için Mayıs 934 nihayetine kadar muhtelif zamanlarda tutulacak vesaitin kiralanması 22-11-933 çarşamba günü saat 14 te alenî münakasa ile yapılacaktır. Şartnamesini göreceklerin her gün münakasasına iştirâk edeceklerin belli saatinde Tophanede Merkez Kumandanlığı Satınalma Komisyonunda hazır bulunmaları. (488) (5894) 8152

* * *

Fen Tatbikat mektebi ihtiyacı için satın alınacak olan telsiz labratur malzemesinin pazarlığa 23 Teşrinisani 933 perşembe günü saat 14 te icra edileceğinden taliplerin belli gün ve saatinde Komisyonda hazır bulunmaları. (555) (6305) 8569

* * *

Merkez Kumandanlığına merbut kıtaat ve müessesat ihtiyacı için alınacak olan 3000 kilo sirkeye verilen fiat gali görüldüğünden münakasası 23-11-933 perşembe günü saat 15 te tehir edilmiştir. Şartnamesini göreceklerin her gün ve münakasasına gireceklerin belli saatinde Merkez Kumandanlığı Satınalma Komisyonunda hazır bulunmaları. (559) (6340) 8613

* * *

Merkez Kumandanlığına merbut kıt'at ve müessesat ihtiyacı için alınacak olan 103 bin kilo koyun etine verilen fiat pahalı görüldüğünden 26-11-933 Pazar günü saat 15,30 da pazarlıkla satın alınacaktır. Şartnamesini göreceklerin her gün ve pazarlığına gireceklerin belli saatinde Merkez kumandanlığı satın alma komisyonunda hazır bulunmaları. (577) (6414)

* * *

Harbiye ve merbutu mekteplerin ihtiyacı için alınacak sığır, koyun, kuzu, etlerine verilen fiat pahalı görüldüğünden 26-11-933 pazar günü saat 15 te pazarlıkla satın alınacaktır. Taliplerin belli saatinde Merkez Kumandanlığı satınalma Komisyonunda hazır bulunmaları. (578) (6415)

* * *

Yeşilköy hava makinist mektebi ihtiyacı için 25 ton kömür 22-11-933 çarşamba günü saat 14,30 da pazarlıkla satın alınacaktır. Taliplerin belli saatinde Merkez Kumandanlığı Satınalma Komisyonunda hazır bulunmaları. (579) (6438)

İstanbul Ziraat Bankasından:

Sıra No.	Semti	Mahallesi	Sokağı	Cinsi	Hissesi	Em'âk No.sı	Hisseye göre muhammen kıymeti
820	Yeniköy	Panaya	Kuyubaşı	Ahşap hane iki dükkan	3/8	59-61-63	1125 T. L.
821	Büyükada	Cami	Çakır çıkmazı	Elyevm arsa metresi 60	Tamamı	13	150 „
822	Beyoğlu	Feruzağa	Hacı Kılıç çıkmazı	Arsa metresi 126,54	2/8	27-29	473 „
823	Galata	Kemankeş	Havyar hanı içi	Kâgir dükkân	1/2	71	2000 „
824	Edirnekapı	Hacı Muhittin	Sulukule	Hane ve ahır	Tamamı	14-16	600 „
825	Eyüp İğrikapı	Hacı Hüsrev	İğrikapı	İmalâthane	1/2	65-67	750 „
826	Ayvansaray	Atik Mustafapaşa	Papaz	Kâgir hane	2/3	17	1200 „
827	Cibali	Sefrikoz	Fener caddesi	Ahşap hane	1/4	233	450 „
828	Edirnekapı	Kemankeş	Arpacı bakkal	(Arsa arşını 80)	Tamamı	31	100 „
829	Çengelköy	Çengelköy	Hasanpaşa aşağı sedi	Ahşap hane	54/160	30	844 „

Yüzde yedi buçuk pey akçelerile ihale bedelleri nakden veya gayrimübadil bonosile ödenmek üzere yukarıda evsafı yazılı gayrimenkuller açık arttırma suretile satışa çıkarılmıştır. Kat'î ihaleleri 4/12/933 pazartesi günü saat 15 tedir. Müzayedeye iştirak edeceklerin pey akcelerini yevmi mezkûrda saat on dört buçuğa kadar tevdileri lâzımdır. Senei haliye vergisile belediye resimleri müşteriye aittir. Şartname Bankamız kapısına asılmıştır. [6383]

Istanbul Gümrükleri Muhafaza Başmüdürlüğünden:

1 — Gümrük Muhafaza kıtaatı için 108 ve 125 lira ücretle askerî tekaütlerden iki doktor alınacaktır.

2 — İsteklilerin 15 gün zarfında İstanbul Gümrük Muhafaza Başmüdürlüğüne ve taşralarda en yakın Gümrük Muhafaza Müdürlüklerine gelmeleri (6424)

TİCARET İŞLERİ UMUMİ MÜDÜRLÜĞÜNDEN :

30 İkinci Teşrin 330 tarihli kanun hükümlerine göre tescil edilmiş olan ecnebî şirketlerinden (Bank Franko-Aziyatik - Banque Franco-Asiatique) Şirketi bu kere müracaatla Türkiye umumî vekilliğine şirket namına yapacağı işlerden doğacak davalarda bütün mahkemelerde dava eden, edilen ve üçüncü şahıs sıfatlarile hazır bulunmak üzre Fransa tab'asından (Mösyö Aleksandr Legoff - Alexandre Legoff) ı tayin eylediğini bildirmiş ve lâzımgelen vesikaları vermiştir. Keyfiyet kanunî hükümlere uygun görülmüş olmakla ilân olunur. (10127)

Tıp Fakültesi Dekanlığından:

23 İkinci teşrin 1933 Perşembe günü sabahı saat 9 da Üniversite merkez binasında Büyük Dershanede akıl hastalıkları seririyatı ordinariyüsü Prof. Doktor Mazhar Osman Bey tarafından açış dersi verilecektir. Alâkadar olanların teşrifleri rica olunur. (6425)

İstanbul Millî Emlâk Müdürlüğünden:

Fatihte eski haraççı Muhiddin Yeni Sinan ağa Mahallesinin eski Çırçır Yeni Güllü Sokağında eski 26 Yeni 18 No. lu Ev, parası def'aten verilmek şartiyle ve açık arttırma usuli le 1600 lira muhammen kıymet üzerinden satılacaktır. İstek lilerin 30-11-933 perşembe günü saat 14 te müracaatları. (6153)

DEVLET DEMİRYOLLARI İDARESİ İLÂNLARI

Mubayaasına lüzum görülen 80,000 adet kayın traversin kapalı zarfla münakasası 11-12-933 pazartesi günü saat 15 te Ankarada İdare Merkezinde yapılacaktır.

Tafsilât Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde onar liraya satılan şartnamelerde yazılıdır . (6396) 8707

Devredilecek ihtira beratı

" Hidrokarbürlerin tahvili hareketi " hakkındaki ihtira için Sinai Umum Müdiriyetinden istihsal edilmiş olan 18 Kânunsani 1920 tarih ve 2965 numaralı ihtira beratının ihtiva ettiği hukuk bu kere başkasına devir veya icara verilmesi teklif edilmekte olduğundan bu hususta fazla malûmat edinmek isteyen zevatın İstanbul'da Bahçekapu'da Taş Hanında 43-48 numaralarda kâin vekili H. W. Stock efendiye müracaat etmeleri ilân olunur. (9913) 8591

Şişli Çocuk Hastanesi Baştabipliğinden:

Hastanemize Tıp Fakültesi seririyatları geldiğinden poliklinik gün ve saatleride değiştiği cihetle aşağıda yazılı gün ve saatlerde hastaların muayene edileceği ilân olunur. (6430)

CUMARTESİ : Dahiliye Hastalıkları 9 - 12. Hariciye Hastalıkları 9-12. Üroloji İdrar Yolları Hastalıkları 14 - 15,5.

PAZAR : Kulak Boğaz Burun Hastalıkları 9-12.

PAZARTESİ : Çocuk Cerrahisi ve Ortopedisi 9-12. Göz Hastalıkları 9-12. Çocuk Hastalıkları 9-12.

SALI : Üroloji İdrar Yolları Hastalıkları 11-12,5. Cilt Hastalıkları 9-12.
Kulak Boğaz Burun Hastalıkları 9-12. Diş Muayenesi 9-12.

ÇARŞAMBA : Dahiliye Hastalıkları 9-12. Hariciye Hastalıkları 9-12.

PERŞEMBE : Çocuk Cerrahisi ve Ortopedisi 9-12. Göz Hastalıkları 9-12. Cilt Hastalıkları 9-12. Çocuk Hastalıkları 9-12. Asabiye Hastalıkları 9-12.

Zonguldakta: Ereğli Havzai Fahmiye Müdüriyeti Umumiyesinden:

İdarei Umumiye, Kozlu ve Kilimli şimendiferleri malzemesine müteallik (91) kalem demir, yağ gibi muhtelif eşya 20 gün müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya konmuştur.

İhalesi 6-12-933 tarihine müsadif çarşamba günü saat 16 da Zonguldakta Havzai Fahmiye Müdüriyeti Umumiyesi binasında Komisyonu mahsusu tarafından yapılacaktır.

Münakasaya iştirâk etmek isteyenlerin şartname ve listeleri Zonguldak mezkûr Müdüriyeti Umumiyeden ve İstanbulda 4 üncü Vakıf Handa 3 üncü katta 30 - 31 numarada İstanbul Mıntakası Maadin Mühendisliğinde görmeleri ve şartnamesi veçhile hazırlanmış vesaik ile (448) lira 6 kuruşluk teminatı muvakkate akçası ve teklif mektuplarını muayyen vaktinde mezkûr komisyona makbuz mukabilinde vermeleri ilân olunur. (6352) 8668

8067